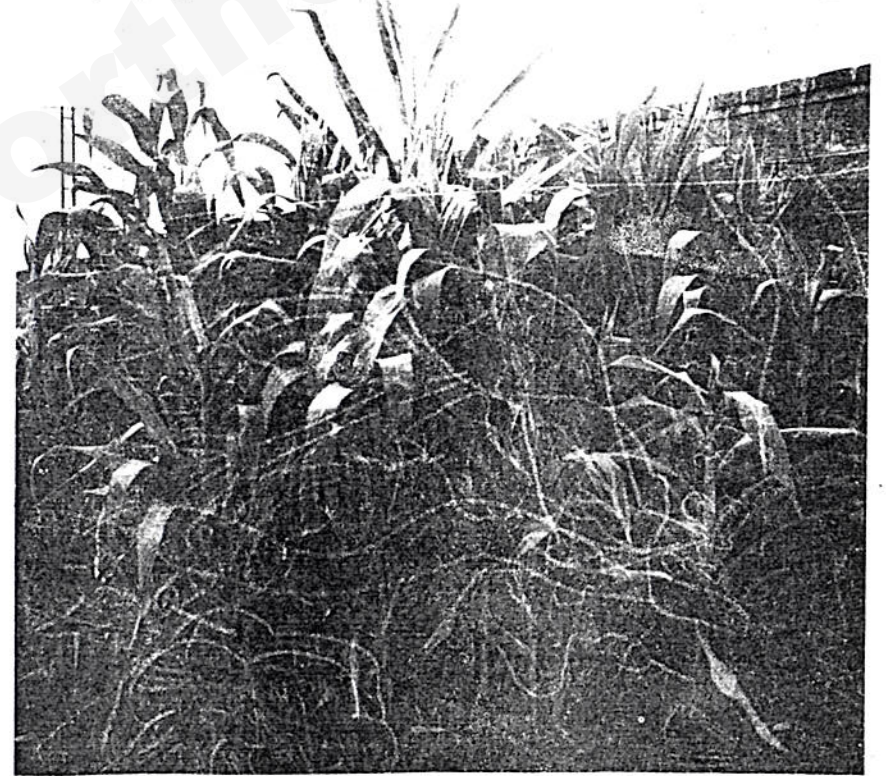

ተንሣኤ

ጳ. ደብዳቤ-11 : የጌታ ፍንጭ ወይን ስራ ለጊዜ ለጊዜ ለጊዜ (ከ. ሠ. የዐገሳ)

“... ብዙ ጊዜ በእርስዎ ላይ የሚወርደውን ዝናም የምትጠጣ መራት ለሚያርሱትም ደግሞ የሚጠቅሙ እትክልትን የምታበቅሉ ከእግዚአብሔር በረከትን ታገኛሉት” ዕ.ብ. ፮ ፮

“ይህ መጽሐፍ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ታሪክ ፡ ሥርዓትና ዜና ፡ ልማትና የግብረ ገብነት ጉምህርት በተግባር ጥምር እንዲተረጎሙ ለሥራ እንንግ የሚል ስልጣን “ትንሣኤ” ተብሎ ተሰይሟል።

አዘጋጅ ራዲ አስረስ

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሐዋርያዊ ድርጅት የሥነ ጽሑፍ ክፍል ተዘጋጅቶ በወር እንደ ጊዜ እየታተመ የሚወጣ።

የስልክ ቁጥር 116616
የመልእክት ግብይት 3137
አዲስ አበባ

አርእስት	ገጽ
ደብዳቤዎች	፩
ወርን ክረምት	፪
የቤተ ክርስቲያን ሕይወት	፫
ቅዱስ ያዕቆብ የጌታችን ወንድም ለምን ተባለ?	፬
«አይዘለችሁ አትፍሩ»	፭
ብርሃን ዓለም ጳውሎስ	፮
የድርሰት አጻጻፍ ዘይና የንግግር ጥበብ	፯
ትዕታው ታዲያ ሐዋርያ	፲፩
ዜና ሊቃውንት	፲፪
ትምህርት ግለሀ	፲፫
የወጣቶች ምስክርነት	፲፬
«በእኔ ላይ የፈላጋችሁትን አድርጉ»	፲፭
ቤተ ክርስቲያንና ጥበብ ሰበሰብ	፲፮
አራት ዐይናው ዓጣ	፲፯
ልማት በቤተ ክርስቲያን	፳፩
ክርስቲያን ጋብቻ	፳፫

ደብዳቤዎች
ለትንሣኤ መጽሐፍ አዘጋጅ
አዲስ አበባ

ከሁሉ በማስቀደም በልዑል እግዚአብሔር ስም ሰላምታዩን አቀርባለሁ። ከሰላምታዩ በኋላ ግን ከዚህ በታች ያቀረብኳቸውን ጥያቄዎች እንድታብራራልኝ እጠይቃለሁ።

በቁጥር ፶፪ ትንሣኤ መጽሐፍ “ጥምቀት በተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት” በሚል ርእስ የቀረበው ጽሑፍ ለእኔ እንደተሰማኝ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን እምነትና ሥርዓት ከሌላው ጋር ለማዛመድና ለግብረ ሰባት የተደረገ ሙከራና ይሉኝታ ያለበት መሰሉ ስለታዩኝ በቅድሚያ ቅሬታ የን እገልጻለሁ።

ስለዚህ ፩ኛ “ጥምቀት በተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት” በሚል ርእስ እንዲጻፍ ለምን ተፈለገ? ትምህርት ለመስጠት ከተፈለገ ልዩነት በሚገባ ለምን አልተገለጸም?

፪ኛ/ እንድንትና ሦስትነትን እንዲሁም እንዲት ጥምቀት እንዲት ቤተ ክርስቲያን ብለው ማመናቸው እንዴት ነው? እንዲህ ካመኑ ለምን ተለያዩ?

፫ኛ/ በመጨረሻም የዓምዱ አዘጋጅ ማጠቃለያ ሐሳብ ሲሰጡ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ወንድ በ፵ ሴት በ፹ ቀን የሚጠመቁበት በቂና ትክክለኛ ምስጋናዎች ያለው ሲሆን እርስዎ ለምን ዘርዘረው አላስረዱም? ጠያቂ መስፍን መኮሪያ አዲስ አበባ

፬ኛ/ መስፍን መኮሪያ ስለላኩልን ጥያቄና አስተያየት እናመሰግናለን “ጥምቀት በተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት” በሚል ርእስ እንዲጻፍ ያስፈለገበት ምክንያት ፩ኛ/ በዓለ ጥምቀት በምሥራት

አርቶዶክስ ፡ በአንግሊካንና በካቶሊክ አብያተ ክርስቲያናት እንዴት እንደሚከበር ፪ኛ/ እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት ለተከታዮቻቸው ሥርዓተ ጥምቀትን መቼና እንዴት እንደሚፈጽሙ ለማሳወቅ ነው የየአብያተ ክርስቲያናቱ ከህጋዊ ለአቀረብንላቸው ጥያቄ የተባራራ መልስ በመስጠት የየቤተ ክርስቲያናቸውን በዓል አከባበርና የሥርዓተ ጥምቀት አፈጻጸም አስረድተዋል። የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን እምነትና ሥርዓት ከሌላው ጋር ለማዛመድና ለግብረ ሰባት አንቀጽ የለም ለእርስዎም የመሰለ ለዎት የትኛው አንቀጽ እንደሆነ አልገለጠም የመጽሐፍ አላማ ግን ልዩነቱን ለማሳወቅ እንጂ ለሌላ አይደለም። ልዩነቱም በሚገባ ተገልጦልል ጽሑፉን ይጋግመው ይመልከቱ።

፪ኛ/ አብያተ ክርስቲያናት የእግዚአብሔርን አንድነትና ሦስትነት እንዲሁም በክርስቶስ የተመሠረተችው ቤተ ክርስቲያን እንዲት ጥምቀትም እንዲት እንደሆነች ያምናሉ ልዩነት የመጣ በአራተኛው ምእት ዓመት ከክሊቆስን ጉባኤ ወዲህ ነው “ለምን ተለያዩ” ለሚለው ግን ይህን ዘርዘር ለማስረዳት በዚህ ዓምድ ስለማይቻል የቤተ ክርስቲያንን ታሪክ ይመልከቱ።

፫ኛ/ በጽሑፉ ማጠቃለያ ላይ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ተከታዮችዎን በ፵ እና በ፹ ቀን የምታጠምቅበትን ምክንያት ለምን ዘርዘረው አላስረዱም? ለተባለው እሁን ም ለመግለጽ የተፈለገው በአጭር ወንድ በ፵ ሴት በ፹ ቀን ፣ ይሞታል ተብሎ የሚፈራ ሲያጋጥም ግን ከዚያ በፊት በማንኛውም ቀን በሞግዚት ወደቤተ ክርስቲያን ተወስዶ እንዲጠመቅ ሥርዓት መሆኑን ነው ፣ ዝርዝር ምክንያቱ ግን ሰፊ ጥናትና ትምህርት ስላለው ራሱን ችሎ በሌላ ጊዜ እንዲወጣ ስለታሰበ ነው።

ለትንሣኤ መጽሐፍ አዲስ አበባ

በሲዳሞ ከ/ሀገር በቦረና አውራጃ በነገሌ ከተማ በሚገኘው ባሕረ ጥምቀት ጥር ፲፩ ቀን ፲፱፻፸፱ ዓ.ም በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓት መሰረት በዚህ ርእስ ከተገኘው ገንጠው የነገሌ ኪዳነ ምስረት ቤተ መቅደስ የሚገኙ ታቦታት ወጥተው በባሕረ ጥምቀቱ ላሉ የከተማና የአካባቢው ሕዝብ የአራተኛው ክፍለ ጦር አባሎች በዓለን ለማክበር በቦታው ተገኝተው ነበር።

ለበዓሉም ከተሰበሰቡት ምእመናን መካከል እመት ብዙነሽ ወልደየስ የተባሉት ሴት የጋጋው ግምት ብር ፻፲ (ስድስት መቶ ብር) የሆነ የእጅ ካቴና ወርቅ ከእጃቸው አስረው ፍር ይኸው ወርቅ ላልቶ ከእጃቸው ወልቆ ሲወድቅ ግያውቀት ዝም ብለው ወደፊታቸው ይሄዳሉ። በዚህ ጊዜ ከኋላቸው የነበረው ወ/ር አሻግራ ዱባለ የተባለው ምእመን አይቶት ፍር ሴት የሆነ ጠርቶ ንብረታቸውን አንስተው እንዲወስዱ ይነገራቸዋል ሴት የሆነው ደንግጠው ከተመለሱ በኋላ ካቴና ወርቅታቸውን እንዳለ አንስተው በእጃቸው አግብተው ይሄዳሉ።

ከላይ ስሙ የተጠቀሰው ወታደር አሻግራ ዱባለ የወርቅ ነፃብራቅና ክቡር ነት የጋጋውም ብዛት ሳያጣጣው ባለን ብረቷን ጠርቶ እንዲያነሱ በማድረግ የሚመስገን ነው።

በተቃራኒው ደግሞ አንዳንድ ፍቅረ ንዋይ ያታላላቸው እንኳንስ ወርቅን ያህል ክቡር እቃ ከሚያ ወድቆ አግኝተውና እንዲያውም አጥር ስብረው ቤቤት ስርስረው ሰውን አታለው ያልደከሙበትን ንብረት ሲዘርቱ ይታያሉ። ይህ ወታደር ግን ለጊዜው ሊደሰትበት ይችላል እንደነበር የታወቀ ነው። ነገር ግን በሰው ንብረት ለደሰት የማለት ፍላጎትን እምከግዝቡ በመጣልና በሌላው ገንዘብ ልጠቀም ለደሰት የሚለውን ስደጣናዊ ልቦና “አትሰረቅ የባልንጆራ

ተከታታይ በ፲፱፻፱ ገጽ ይጻፍሉ

« አይዟችሁ አትፍሩ »

ፍርሃት ከየት መጣ? እንዴትስ ከሰው ልጅ ጋር ሲዛመድና በሰው ልብ ሊቀረጽ ያለ? ብለን ብንጠይቅና ቅዱሳንን መጻፊኖችን ብንመረምር ፍርሃት የመጣው በሐሳብ ተጽንኖ በተግባር በተገለጸው በኃጢአት ምክንያት መሆኑን እንገነዘባለን “እግዚአብሔር አምላክ ም አዳምን ጠርቶ ወደት ነህ! አለው እሱም በንጉስ ድምፅ ስለ ሰጣሁ ዕራቁኑንም ስለ ሆነኩ ፈራራሁ ተሸሽግሁም ይላል ዘፍጥ.፫.፱፡፫።

እነሆ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ የፍርሃት መንፈስ በሰው ላይ ይኖራል እንግዲህ ፍርሃት በይደብሉስ ዘራ ነት የበቀለና ከጊዜ በኋላ የመጣ የኃጢአት ፍራ ነው ለግለት ይቻላል = እግዚአብሔር የመጀመሪያውን ሰው ሲፈጥረው የእግዚአብሔርን መልክ አስይዞ የፍርሃት መንፈስ ያልተቀላቀለበት ሕያው ፍጥረት እድርጎ ፈጠረው እንጂ ፍርሃትና ድንጋጤ የተቀላቀለበት አልነበረም ከተፈጠረ ከጥቂት ዘመናት በኋላ ላግ የእግዚአብሔርን ሕግ በመተላለፍና ትእዛዙን በማፍረስ ኃጢአት ሠራ በዚህ ጊዜ ታላቅ ኃጢአትን በመሥራቱና እግዚአብሔርንም በማሳዘኑ ፍርሃት እደረበት ከዚያች ሰዓት ወዲህ ድምፅ በሰማ ቁጥር የሰው ልጅ ሲፈራ ሲደነግጥ ይኖራል =

በተለይ በጨለማና የሰው ድምፅ በግደሰግበት ሲሄድ ከባድ ፍርሃት ይሰጣል ታዲያ የዚህ ዓይነት ፍርሃት በሰው ሊዘመት የቻለው በሌላ ነገር ሳይሆን ከእምነት ጉድለት የተነሳ ሁኖ እናገኘዋለን =

እንደ ጊዜ መድኃኒታችንን እየሰሰ ክርስቶስ የተራራ ትምህርቱን (አንቀጽ ብፀፃንን) ፈጽሞ ከቅፍርና ሆም ተነሥቶ ወደ ጌርጌሴኖን በታንኳ ለመሸገር ወደ ታንኳይቱ ገባ ይቀመጥ ማመርቱም ከእሱ ጋር በታንኳ ተላፍረው ገዛለቸውን እንደ ቀጠሉ ታንኳይቱን እስኪደፍሩት ድረስ ኃይለኛ ነፋስ ተነሳ በባሕ

ሩም ታላቅ መናወጥ ሆነ በዚህ ጊዜ ይቀመጥ ማመርቱ እጅግ ፈሩ ተስፋ እስከመቁረጥ ድረስ ጌታ ሆይ እድንገት ጠፋንክ ግዕዝ ሊያሰጥመን ነው በግለት ሁሉም ባንድነት ሙሁ መድኃኒታችንን እያሰሰ ክርስቶስ ግን የፍራታቸውን ብዛትና የሃይማኖታቸውን ልልነት አውቆ “እናንተ እምነት የጎደላችሁ ስለምን ትፈራላችሁ ሲል ገሠጸቸው ግቴ.8 : 26 = ከዚህ በኋላ ነፋሱንም ግዕዝ ላይ መገንዘብ ያለብን የሰው ልጅ እምነት ሲላል ምን ያህል አደጋ እንደሚደርስበትና ከታላቅ ችግር እንደሚወድቅ ነው =

ደቀ ማመርቱ በከባድ ፍርሃት ተወጠው ሲጨነቁ ጌታችንን እየሰሰ ክርስቶስ ከመካከላቸው ነበር ግን በሃይማኖት ፍጹም ስለአልነበሩ ጌታችንን እየሰሰ ክርስቶስ በመካከላችን ሳለ ምን እንሆናለን ምንስ ይደርስብናል አላሉም እንግዲህ ባሕሩ አስጥሞን ይቀራል እንጂ እንድናለን የሚል ተስፋም አልነበራቸውም = እንግዲህ ፍርሃት በሰው ልብ የሚፈጠረው ከእምነት ጉድለት ለመሆኑ በዚህ ለማወቅ ይቻላል =

ሰው በፍርሃት ሲሰቃይ እንዲኖርና በድንጋጤም ዕረፍት እንዲያጣ የእግዚአብሔር ፈቃድ አይደለም ከዚህም የተነሳ ከፍርሃት ነፃ የሚሆንበትን መንገድ እዚህ ጅቶታል ታዲያ ይኸውም ጅጅ/ከመድኃኒታችን ከእየሰሰ ክርስቶስ በስተቀር ፍርሃትን የሚያስወግድ ሌላ እንደ ሌላ በፍጹም ልብ ማመን ነው ጅጅ/ ቃሉን የሚጠብቅ በማንኛውም ነገር ሊፈራ አይችልም ራሱም ጌታችንን እየሰሰ ክርስቶስ “ብትወዱኝ ትእዛዜን ጠብቁ” ብሏል የሐ.፲፱፡፲፭

እርግጥ በእግዚአብሔር አምነው ትእዛዜን እየጠበቁ የሚኖሩት ሁሉ ሥጋዊ ፍርሃት የለባቸውም ግለት ሳይሆን ፍርሃት አይገዛቸውም ግለት ነው = ፍጹማን ክርስቲያኖች የሆኑ ምንም እን

ኳን የሚያስፈራ ነገር ቢያጋጥማቸውም ሊሸበሩ አይችሉም ምክንያቱም እግዚአብሔርን በሙሉ ልብቸው ስለሚያመልኩትን በጽኑ ሃይማኖት ለሚከተሉት ወዳጆቹ የሰጠው አስተማማኝ ተስፋ ስላለ ነው ነቢዩ አሳይያስ የተናገረውን ቃል ብንመለከት ሕይወትን የሚያደስ ተስፋ እናገኛለን ይኸውም “እኔ ካንተ ጋር ነኝና አትፍሩ : እኔ አምላክህ ነኝና አትደንግጥ አበረታሃለሁ እርዳህግለሁ በጽድቁም ቀኝ ደግሬ እይዝሃለሁ እነሆ የሚቀጠሉ ሁሉ የፍራሉ ይኖራሉ ግል የሚከራከሩም እንዳልነበሩ ይሆናሉ እኔ አምላክህ እግዚአብሔር እርዳሃለሁና አትፍሩ” የሚል ነው አላ.

፵፩ : ፲-፲፬ = እግዚአብሔር ለወዳጆቹና በሕጉና በፈቃዱ ለሚሄዱ ይህንን የመሰለውን ተስፋ ይሰጣቸዋል ስለዚህ ከፍርሃት ነፃ ለመሆን ከእምነት የበለጠ መሣሪያ ሌላ አይገኝም በየጊዜው ችግርህን የምትነገረው የሚያስጋህም ሁሉ በሃይማኖት የምትወያየውና ለደረሰህም ችግር ሁሉ መፍትሔ ሊሰጥህ የሚችለውን እግዚአብሔርን በፍጹም ልብህ በፍጹም ነፍሱህ እመነው እርሱንም ተከተለው =

እርሱን አምኖ ያፈረ : እሱን ተከትሎ የወደቀ አንድም አይገኝምና ከግመን ፈቀቅ ግለት እያስፈልግም ካመነትና እግዚአብሔርን ከተከተሉት ከሃይማኖት የጠነከረ ከእግዚአብሔርም የበለጠ መጠጊያ ዓለምን ሁሉ ቢዞሩ ሌላም ርኩዝና መጠጊያ እንደማይገኝ ቅዱሳን ትመገገግ ይመስላል ነቢዩ ዳዊት በየትም በሄዱ እግዚአብሔር የሌለበት በታ እንደ ሌላ ሲገለጽ “ወደ ሰማይ ብወጣ እንተ በዚያ ነህ ወደ ሲያል (ምድር) ብወርድ በዚያ አለህ እንደ ሥርም የንጋትን ከንፍ ብወስድ በዚያ አለህ እስከ ባሕር መጨረሻም ብዘር በዚያ እጅህ ትመራኛለች” ሲል እግዚአብሔር በሁሉ በየሰዓትም በባሕርም በሰማያትም ሙሉ መሆኑን አብራርቶ አስረድቷል መዝ. ፩፻፴፰፡፳ ነገር ግን ት

ተከታታይ ወደ ገጽ ፳፪ ይሄዱ

ብርሃን ዓለም ጳውሎስ

ይህ በአሕዛብ በነገሥታትም በእስራኤልም ልጆች ፊት ስሜን ይሸከም ዘንድ ለእኔ የተመረጠ ዕቃ ነውና ሂድ ስለስሜ ስንት መከራ እንዲቀበል አመለከተዋለሁ የሐ.ሥ.፱፡፲፭ =

ቅዱስ ጳውሎስ የተወለደው ዛሬ ቱርክ እየተባለ በሚጠራው በቂልቅያ አውራጃ በሚገኘው ጠርሴስ ከተማ ነው = ጠርሴስ በዚያን ጊዜ በሮማ ቅኝ ግዛት ውስጥ የነበረች ከበርቱ ነጋዴዎች የሚኖሩባት የባህር ጠረፍ ውብ ከተማ ነበረች = በዚያ የሚወለዱ ወንዶች ሁሉ በዚያ በመወለዳቸው ብቻ የሮማ ዜግነት በነፃ ይሰጣቸው ነበር =

ስለዚህም የሮማ ዜግነት የሌላቸው ሌሎች ዜጎች የዚያን ጊዜ ክብር የነበረውን የሮማን ዜግነት ለማግኘት ብዙ ገንዘብ ያወጡ ነበር =

ቅዱስ ጳውሎስ በዚችው ከተማ ተወለደ መድኃኒታችንን እየሰሰ ክርስቶስ በእየሩሳሌም እየተዘዋወረ በሚያስተምርበት ጊዜ ገና ተማሪ እንደነበረ ለመረዳት ይቻላል =

በዚህም ምክንያት ጌታችን መድኃኒታችንን እየሰሰ ክርስቶስ ሌሎች ደቀ መዛሙርትን ሲመርጥ እርሱን አልመረጠውም ምክንያቱም ጅጅ/ ቅዱስ ጳውሎስ ገና ተማሪ ሆኖ ከታወቀው የሕግ መምህር ከገግልያል በመግር ላይ ስለነበር ቅዱስ ጳውሎስ ትምህርቱን እንዳያቋርጥ ስለአሰበ ጅጅ/ ገና ወጣት ስለነበረ ቅዱስ ጳውሎስ ትምህርቱን ለማቋርጥ ተከታትሎ ከጨረሰ በኋላ በወንጌል ሥራ እንደሚያስግራው ስለሚረግጥ ቅ ትምህርቱን እስከሚጨርስ ምርጥ ዕቃ አድርጎ ስለጠበቀው ነው =

ስለዚህ ቅዱስ ጳውሎስ ክርስቶስ በሥጋ በዚህ ዓለም በነበረበት ወቅት ገና ወጣት ና ልጅ መሆኑን ለመረዳት እንችላለን =

በሌላ በኩልም ብንመለከት ጌታችንን እየሰሰ ክርስቶስ ሞትን በሞቱ ድል እድርጎ ተነስቶ ካረገ በኋላ እንኳ ቅ.ጳው

ሎስ ገና ወጣት እንደነበረ ለመረዳት የምንችልበት መንገድ አለ ይኸውም ቀዳሚ ሰግፅት ቅዱስ እስጢፋኖስ በደንጋይ ተወግሮ በሞተ ጊዜ “ምስክርኝም ልብላቸውን ሳውል በሚሉት በአንድ ጉብዝእግር አጠገብ አኖሩ” የሐ.ሥ.፳፡፱፡፱፡፳፫ ተብሎ ተጽፎአልና ቅዱስ ጳውሎስ በጌታ ዘመን ገና ተማሪ እንደነበረ የተረጋገጠ ነው =

ቅዱስ ጳውሎስ የመጀመሪያ ትምህርቱን የተከታተለው በተወለደበት በጠርሴስ ከተማ ነበረ ጠርሴስ የብዙ አገር ነጋዴዎች የሚከማቹባት የብዙ አህጉር ዜጎች መነሳሪያ ስለነበረች ብዙ የተለያዩ ቋንቋዎች የሚነገሩባት ነበረች = ስለዚህም ቅዱስ ጳውሎስም የተለያዩ ቋንቋዎች እንደተማረ ለመረዳት አያዳግትም =

እንዲያውም የታወቀው የሕግ መምህር ገግልያል ወደ እየሩሳሌም ከመሄዱ በፊት በዚችው ሀብታም ከተማ ያሰተምር ስለነበረ ቅዱስ ጳውሎስም ከዚህ መምህር ገና በልጅነቱ በጠርሴስ እንደተማረ እራሱ ቅዱስ ጳውሎስ ሲገልጽ “እኔ የከልቅያል በምትሆን በጠርሴስ ከተማ የተወለድሁ በዚች ም ከተማ በገግልያል እግር አጠገብ ያደግሁ የአባቶችንም ሕግ ጠንቅቆ የተማርሁ ነኝ” የሐ.ሥ.፳፻፲፯ ብሏልና ከራስበላይም ስከር ሊኖር ባለመቻሉ ገግልያል በመ

ጀመሪያ የጠርሴስ የሕግ መምህር ነበረ ግለት ነው =

የቅዱስ ጳውሎስ ወላጆች ዕብራውያን ሲሆኑ በዘመኑ ክብር የነበረውን የሮማን ዜግነት የተቀበሉ ነበሩ = ጠርሴስ ም ያን ጊዜ የሮማ ቅኝ ግዛት ስለነበረች በጠርሴስ የሚወለድ ወንድ ልጅ ሁሉ የሮማ ዜግነት እንዲኖረው በተደረገው መመሪት ቅዱስ ጳውሎስም በጠርሴስ በመወለዱ የሮማ ዜግነት አግኝቶ ነበረና የሮማ ዜግነቱ በኋላ ለተሰማራበት የወንጌል መንግሥት ሥራው እጅግ ጠቅሞታል = ምክንያቱም ያን ጊዜ የሮማ ዜግነት የነበረው ሰው ይከበርና ይፈራ ስለነበረ በሮማ ቅኝ ግዛት አገርች ቅዱስ ጳውሎስ ወንጌልን ሲያስተምር መከራ በሚያከብዱበትና የወንጌል ትምህርት እንዲቋረጥ ሲያሥሩት “የሮማን ሰው ያለሕግ እንዴት ታንገላታላችሁ” በግለት ያለሕግ የሚያደርሱበትን ስቃይ እያስታወሰ የወንጌል ትምህርቱን ያስፋፋ ነበርና ነው = የሐ.ሥ. ፳፪፡፲፭-፳፰ ም-፲፯፡፱፡፳፰

ቅዱስ ጳውሎስ የአራትን ሕግ ጠንቅቆ የተማረ ስለአራት አጥብቆ የሚተጋ በመሆኑ አራት እያነሰች ወንጌል እያደገች መሄድ ስትጀምር ወንጌልን ያስተምሩ የነበሩ ክርስቲያኖችን ቅዱስ ጳውሎስ አጥብቆ ማሳደድ ጀመረ =

ከዕለታት አንድ ቀን የድጋፍ ደብዳቤ ከከህናት አለቅች አስጸፎ ይዞ ክርስቲያኖችን አላደ ለማስያዝ የሚጠቅ ወደሚባል የሶርያ ሞና ከተማ ሲሄድ ገና በመንገድ ላይ ሳለ ጌታ ተገልጠለት = በዚያም ከጌታ ጋራ በግልጽ ተነጋግሮ ወደ ከተማ እንዲሄድ ጌታ ስለአዘዘው ወደ ከተማ በመሄድ መድኃኒታችንን እየሰሰ ክርስቶስ በእውነት ሕያውና የዘላቂ አዳኝ አምላክ መሆኑን አምናና ተጠመቀ = የሐ.ሥ.፳፡፱፡፱፡፳፫ ከዚያም በደማስቆ ከተማ ዙሪያ ወደሚገኝ የአረብ አገር ሄዶ ሦስት ዓመት እያስተማረ ተቀመጠ ገላ.፩፡፲፯፡፲፭ ሐቀርያው ቅዱስ ጳውሎስ በሰው ሳይሆን በጌታችን በእየሰሰ ክርስቶስ ከተመረጠ በኋላ በሰማዕትነት እስከሚሞት ድረስ ስለከርስቶስ አምላክነትና አዳኝነት ሰፊ አድርጎ ለብ

ሐዋርያው ቅዱስ ታዴዎስ

የታዴዎስ የመጀመሪያ ስሙ ለብድ የሰነበር ትርጓሜውም ለብድ ሠሪ 9ጣ ወጋሪ (9ጣ አጥጋጅ) ግለት ነው። በሌላ በኩል ደግሞ ታዴዎስ ግለት ዘርፍ ማዕረግ ግለት ነው ጧት ስንዴ ዘርፍ ለሠርክ መሥዋዕት አድርጎልና ታዴዎስ ቀጥሮ በመጀመሪያ ከተመረጠው ትገራ ሐዋርያት ነው።

ሐዋርያት ከመድኃኒታችን ከሌሎች ክርስቶስ በተሰማቸው ትእዛዝ ሠራተኛ ሳይሆኑ የመንፈስ ቅዱስን መምጣት እየተጠባበቁ ሳሉ ከዕርጉቱ በኋላ ፤ ቀን ሲኖላ መንፈስ ቅዱስ ወረደላቸውና በማያውቁት ቋንቋ ሁሉ የመናገር ጸጋ ተሰጣቸው ፈሪዎች የነበሩ ደፋሮች ሆኑ ከብሉት ታደሱ። እንደ ቋንቋ ብቻ ያውቁ የነበሩ ቆይ ቋንቋዎች ተገልጸው ላቸው በማንኛውም ቋንቋ ይናገሩ ጀመሩ።

ከዚያ በኋላ የወንጌል ትምህርትን በሰፊው ለግሰራጩት እንዲችሉ ይህንን ዓለም በዕጣ ተከላረጠ። በዚህ ጊዜ ለሐዋርያው ታዴዎስ በዕጣ ስርያ ደርሶታል። በዕጣ ወደረሰው ሀገር ለመሄድ ሲነሣ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መልኩ በአግሪ ወጣት አምላል ተገልጾ ሰለምታ ከሰጠው በኋላ ታዴዎስ ሆይ እኔ ከእንተ ጋር ነኝና ወደምት ሄድበት ሀገር ሁሉ አትፍራ አትደንገግ ለይዘህ ብሎ አደፋፍሮት ሲያበቃ ወደ ሰማይ ዓርጎል።

“ሁለት ሁለት አድርጎ ላካቸው” ተብሎ እንደተጻፈው ከሐዋርያው ታዴዎስ ጋርም የተላከው ሐዋርያው ጴጥሮስ ነው ወደ ስርያ ከተገባ ለመግባት ሲቃረቡ እንደ አረጋግጠዎት ጠምዶ ሲያርስ ተመለከቱ በዚያ ሽግግሉ ገበሬ የሀገሩን ሕዝብ ጠባይ ለመረዳት እንደ ሚቻሉ በግመን ሐዋርያው ታዴዎስ ወደ ገበሬው ቀረብ አለና ከዚህ የሚበላ ምግብ አለህን ብሎ ጠየቀው ገበሬውም ከዚህ የሚበላ ምግብ የለኝም ነገር ገን በርቹን እየጠበቃችሁ ቆይኛ ወደ ቤቱ

ሄጀ ምግብ አመጣችኋለሁ አላቸው እነርሱም እሺ ብለው በእሳቡ ስለተሰጣ ግሙ ገበሬው ምግብ ለማምጣት ወደ ቤቱ ሄደ።

ታዴዎስ የሚያርሰውን ገበሬ ሥራ አስፈላጊነትን ለከን የልመና በርቹን ግብዣን አይገባንም አለና እርፍን ይዞ በርቹን መንዳት ሲጀምር ጴጥሮስ በእንቅብ የነበረውን የሥንዴ ዘር ባረከና ይዘራለት ጀመር ታዴዎስ በማረስ ጴጥሮስ በመዝሬት አረጋግጠው ገበሬ እስከ ሚመለስ ድረስ ፀትልም ዘርተው አረሱ የታረሰውም ወዲያውኑ በቅሎ አፈራ። *

ሽግግሉውም ገበሬ ምግብን እዘጋጅቶ ይዞ በመለስ እርሻው በመላ ታርሶ ተዘርቶ የተዘራውም አፍርቶ ስላገኘው በጣም ተደሰተ ተደነቀም ወዲያው ከእነ ታዴዎስ እግር በታች ወድቆ እናንተ ከሰማይ የወረዳችሁ እውነተኛ አማላክነት ናችሁ አላቸው እነርሱም እኛ የእግዚአብ

ሔር አገልጋዮች ታዛዦች ነን እንጅ አግልክት አይደለንም አለት። ገበሬውም ይህንን አስደናቂ ለስደሳች ሥራ ስለሠራችሁልኝ ለከተላችሁ ወደምት ሄድበትም ቦታ አብራ እየሄድኩ ያዘዛችሁኝን ሁሉ እፈጽግለሁ ብሎ ከአግራቸው በታች ወድቆ ለመናቸው።

እነታዴዎስ ገን አሁን እኛን ተከትለህ መሄድ አይገባህም ወደቤትህ ተመለስና የለመንካቸውን በርቹ ለባለቤታቸው ስጥ ሚስትህም ልጆችህም ቤተሰቦችህም በጠቅላላ ያለህበትን ግወቅይገባቸዋል ስለዚህ ወደቤትህ ሄድና ምግብ አዘጋጅ ለማስተግር የመጣን ስለሆነ በዚህ ሀገር እንሰነብታለን ከእንተም ቤት ምግብ እንመገባለን አለት።

አረጋግጠው ገበሬ በንግግሩ ተደሰቶ እሽ ቱን ከበሬ ዕቃው ጋር አነባብሮ በትከሻው ላይ ተሸክሞ በርቹን እየነዳ ወደ ቤቱ ተመለሰ ያለ ወቅቱ በተአምር ያፈራውን የሰንዴ እሽት ተሸክሞ ወደ ቤቱ ሲገባ የተመለከቱ ሁሉ እጅግ በጣም ተገረሙ በጉዳዩ የተገረሙ ሰዎች ወደ እርሱ ሄደው ይህንን እሽት ከወደቱ ለመግዛው? ጊዜው የዘር ወራት እንጂ የመከር ወራት አይደለም አለት።

አራሹ ገበሬ ግን ከደሰታው ብዛት የተነሣ መልስ ሊሰጣቸው አልፈለገም። በመጀመሪያ የለመናቸውን በሪዎች ለባለቤቱ ሰጠና ለእነታዴዎስ ግብዣውን ያዘጋጅ ጀመር ጉዳዩ በሀገሩ ሁሉ ስለተሰራጩ ከሕዝቡ የተውጣጡ ሰዎች ሄደው ይህንን እሽት ከወደቱ እንዳመጣሽው ነገርን ካልነገርክን ግን እንገድልሃለን ብለው አስገራሩት ገበሬውም ለሕይወቱ ስለፈራ ከመጀመሪያው እንሰቶ እስከ መጨረሻ ድረስ እንደ ነገር ሳይደብቅ ግልጽ አድርጎ ነገራቸው እነርሱም ይህንን አስደናቂ ተአምር ያደረጉትን ሰዎች አሳዩን ብለው መልሰው ስለጠየቁት ጥቂት ጊዜ ታገሡ ለግብዣ ወደ እኔ ቤት ስለሚመጡ ያን ጊዜ ታዩላቸዋላችሁ አላቸው።

እነርሱ ግን እነዚህ ሰዎች ከ፲፪ ሐዋርያት የተመረጡ እንደሆኑ ወጥልን ስለ

ዚህ አሁኑኑ ተነሣና ወደአለብት ሄደን ሳያስበት በድንገት ደርሰን እንገደላቸው በግለት ይመከከሩ ጀመር ከመካከላቸው አንዳንድ ደግሞ ልንገደላቸው እንችላለን እነዚህን ሰዎች ኢየሱስ የሚሉት አምላካቸው ይረዳቸዋል የፈለጉትንም ሁሉ ያደርግላቸዋል አለ።

ከዚያ በኋላ እነታዴዎስ ወደ ከተግገብተው የወንጌልን ቃል በሰፊው ያስተምሩ ጀመር በተለይ ሐዋርያ ታዴዎስ የሕዝቡ ልቡና ወደ እእምሮተ እግዚአብሔር እንዲለወጥ ወደ ፈጣሪው በጸልይ በሕዝቡ ላይ የነበረው መንፈስ ሰይጣን ተባረረና ሕዝቡ በእግዚአብሔር አምነው ተጠመቁ በዚያው ሐዋርያው ድውያንን ፈውሷል የዕውራንን ዓይን አብርቷል ለምጽዋችን እንጽቷል ደንቆሮች እንዲሰሙ ዲዳዎች እንዲናገሩ እንካሰች በትክክል እንዲራመዱ ከግድረጉም ሌላ አጋንንትን ከሰዎች አስወጥቶ አባረጠ ሙታንንም አስነሥቷል ሐዋርያው ታዴዎስ በዚያ ሀገር የፈጸመው ገቢረ ተአምር ይህ ብቻ አይደለም ከዕለታት አንድ ቀን ብዙ ሰዎችን ሰብሰቦ “እውነተኛ እውነት እላችኋለሁ ለባለጠጋ ወደ እግዚአብሔር መግገሙት ከሚገባ ግልጽ ከነቱ ነቱ በመርጠ ተዳዳ ቢያልፍ ይቀላል” እያለ ሲያስተምር አንድ ባለጸጋ ወጣት ሰዎቹ እድን ዘንድ ምን ላድርግ ሲል ታዴዎስን ጠየቀው ሐዋርያውም ያለህን ገንዘብ ሁሉ ለድሃ ስጥ ትድናለህ ስላለው ባለጸጋው በጣም ተናደደና ዘሉ አንገቱን ለግንቱ ታገለው ታዴዎስ ገን ምን ሳይደነግጥ ትምህርቱን በመቀጠል ላይ ሳለ ግመል የሚነጋገሩ በሬቱ አለፈ ሕዝቡም በቃ ያስተግርክንን በግብር ገለጸህ አሳዩን አለት።

ሐዋርያው መርፈ እየሠራ የሚሸጥ ወዳጅ ስለነበረው መርፈ ሠርተህ ላክ ወዳችሁ ላክበት እርሱም ያገዝቡት መስሎት የመርፈውን ቀዳዳ ሰፊ አድርጎ ሠርቶ ላክለት ታዴዎስም እንደማንኛውም መርፈ አድርጎ ሠርቶ እንዲልክለት መልእክተኛ ላክበት እርሱም እንደተራ መርፈ አድርጎ ሠርቶ ላክለት። ሐዋርያው ታዴዎስ በትምህርተ

መስቀል አግቶ ከጸለየ በኋላ ግሙሉን ከእንጭቱና ከእነባለቤቱ በመርፈው ቀዳዳ ውስጥ እንድታልፍ በሊየሱስ ክርስቶስ ስም አዝዝሃለሁ አለና ሶስት ጊዜያት መላላሶ አሳልፎ ለተሰበሰቡት ሕዝቦች እንዳገኛቸው ተጽፎአል።

ከዚያ በኋላ ወጣቱ ባለጸጋ ስሐዋርያ ታዴዎስ እግር በታች ወድቆ ይታርታ ጠይቆ በታዴዎስ አምላክ እምና ተጠምዶ ጳል እርሱ ብቻ ሳይሆን የሐዋርያውን ትምህርት የሰጠና ተአምራቱንም የተመለከቱ ሁሉ በጠቅላላ በክርስቶስ ስም አምነው ተጠምተዋል ሐዋርያው ታዴዎስ በሰርያ በአርመን በሚሰጥ ታሚያና በሌሎችም አሁጉር እየተዘዋወረ ወንጌል ለሰተምሮ በመጨረሻ ፀረ ወንጌል የሆኑ አረግውያን ሐምሌ ሁለት ቀን በገመድ አንቀው ገድለውታል። በዚህም ዕለት ቤተ ክርስቲያናችን ሐዋርያውን በሚገባ ታስታውሰዋለች።

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያነትን ሲልክ እኔ እንደገደ ጉች በተከሉች መካከል እንካቸንልሁና እንደ ዕባብ ብለሆች እንደገብ የዋሆች ሁኑ ሥጋን የሚገድሉትን ነፍሱን ግን መገደል የማይችሉትን አትፍሩ የሚለውን ትእዛዝ መመሪያ በግድረግ ሐዋርያው ታዴዎስ ለትምህርተ ወንጌል በመሰግራቱ በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ ሰዎችን አስተምር አሳምኖ አጥምቶ የክርስቶስ ወገናች ከግድረጉም ሌላ ብዙ ድውያንንም መሬውኑ ከላይ ተገልጿል።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ “ግንም ከእነዚህ ከተናኛች ለእንዱ ቀዝቃዛ ጽዋ ውኃ ብቻ በደቀ መዝሙር ስም የሚያጠጣ እውነተኛ እላችኋለሁ ሞገው አይጠፋበትም” ብሎ በተናገረው መሠረት ሐዋርያ ታዴዎስ በእግዚአብሔር አምና በጸሎቱ ተግጽና ዝክሩን ለሚከር መተሰቢያውን ለሚያደርግ መጽሐፈ ገድሎን ለሚጽፍና ለሚያጽፍ ለሚያነብና ለሚሰግ ሁሉ ሞጋውን መንግሥተ ሰማያትን እንደሚያገኝ ቃል ዚዳን ከፈጣሪው ተቀብሏል ስለዚህ የሐዋርያትን ረድኤትና በረከት ከእግዚአብሔር

ለመቀበል መታሰቢያቸውን ግድረግ የማንኛውም ክርስቲያን ተግባር ነው። ገድሎ ሐዋርያት ገጽ ፪፯ ስንከሣርሐ ምሌ ፪ ቀን።

ቁስ ለግነ ወርቅ በዛብህ

ልግት በቤተ ክርስቲያን

ከገጽ ፳፻ ሰፊ

እኛም በአጠቃላይ እንደተረዳነው የሸዋ ሀገረ ስብከት ትምህርትን ከልግት ጋር በማጣመር የጉጆ እንደሰጡት ለግጽቆምና የተቋቋመውን ለግጠናከር ባለው የአጭርና የረጅም ጊዜ እቅድ ምሳሌ የሚሆኑ ሥራዎችን አሳይተዋል። በአቃቂ የተቋቋመው የጉጆ እንደሰጡት ሪም ቀደም ሲል በ፴ ብር ይሰቃይ የነበረውን ካህን ወደ ሁለት መቶ ብር አድርጎት መታየቱ በዚህ ዓይነቱ ሥራ ላልተደራጁ ካህናት የሚያነቃቃ ነው። ይህ የካህናት የተገሰሰ ሥራ በአንድ ዓመት ዕድሜ ከወጭ ቀሪ ሰባት ሺ ተቀግጦ ማግኘቱም ለሌሎች አብያተ ክርስቲያናት መልካም አርአያ ነው በርቱ እንላለን።

በለጠ አበበ

* 1. ታዴዎስ፣ ቀ (ተ፤ ዝመ፣ ቀህርስ)፣ ጊራህተ፤
2. ወዲያ ግድሥ፣ ዘርአ፣ ሠላስ፣ ገትሪም ቀ።
3. ራረያ፣ ስሌሃ፣ ወንጌ፣ ስጋ ቀ፤

ዜና ሊቃውንት

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት ሕይወት ላይ ምን አካባቢ?

ወደፊትስ ....?

በዚህ ወርጋዊ መጽሐት ዜና ሊቃውንት የተባለው ይህ አጭር ከተከፈተ በኋላ ከዛሬ ሦስት ዓመት በፊት ጀምሮ አርባ የሚሆኑ የኢትዮጵያ ታላላቅ ሊቃውንት የሕይወት ታሪክ ተተንትኗል።

ይህንን ዕቅድ ተገባራዊ ለማድረግ ትኩረት የተደረገውም በረጅም ጊዜ ትምህርት በምርምር በግብተኛ በሥነ ጽሑፍ በመጥምተ ርዕስ፣ በምና፣ በአስተዳደርና በፍርድ አሰጣጥ ለአገሪቱም ቤተ ክርስቲያንም ሆነ መንግሥት ከፍተኛ አገልግሎት ያበረከቱትን የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት ከዘመኑ ትውልድ ጋር በታሪክ ለግስ ተዋወቅ ነው።

ሕይወታቸውን በሥራ ያስገቡትና ኢትዮጵያን በታሪክ ላይ ላይ ተግባር ፍራገግ ውጤት እንድታበረክት በግድረግ ከልባ የደከሙት ታሪካዎች ሊቃውንት ታሪክ ያለው አይሞትም የሚለውን የአቡው ያላላ ተገባራዊ ከግድረግቸውም አንጻር ያላላነታቸው ለአሁኑም ሆነ ለተተኪው ትውልድ የሚጠቅም መሆኑን ለመገምገም አያዳግትም።

በመጽሐቱ ዝክረ ነገራቸው ከተገለጸው ታላላቅ ሊቃውንት መካከል በደብዳቤ በሥራና በታሪክ ሚዛን ትኩረት የምንሰጣቸው ለእነዚህ ነው! ብለን የጠየቅን እንደሆነ ሰጋጊያ የሚሆኑትን ደቀ መዛሙርት በትምህርት የወለዱትን፣ ከግብተኛ ጉባኤ በቀር የሹመት ስሙ ከፈቱ አይነገሩትን ያሉትን በደብረ ታቦር የሚገኘውን ጉባኤም “ምን ት ይሉኑ ቁስጥንጥን”፣ ወኒቅያ ደብረ ታቦር ነፍ ቁስጥንጥን ምንድናት? ደብረ ታቦርም ኒቅያ ናት” ብለው በደቂቅ ላይ ውስጥ የዘረፉትን ያካሉትን የአራቱን ጉባኤያት ከፍተኛ ሊቅ ሌሎች

ዓይና ጉብኝን በዓይነ ሕሊና እንመለከታቸዋለን። የአባቶችን የምርምርና የትርጓሜ ስልት ለዘመናዊ ለተተኪው ትውልድ ለማስተላለፍ በዘመናዊ ማኅተም ለማባባት በተደረገው ጥረትም ከሌሎች ሊቃውንት ጋር ሆነው በትምህርት የወረሱትን የአራቱን ወንጌላት ትርጉም ያበረከቱትንና ከመጻሕፍት ሊቃውንትም በተጨማሪ የቅዱስ ቁርባኑን መጽሐፍ ትርጉም ለማኅተም ያቀረቡትን አለቃ ጎሩይ ፈንታን የአሥራ አራቱን ቅዳሴ ያት ትርጉም አቅርበው ያሳተሙትን መምህር ገሪማን (በኋላ ብፁዕ አቡነ ሚካኤልን) አርባ ስድስቱን መጻሕፍት ብሉያት ከሌሎች ሊቃውንት ጋር ሆነውና ከመምህራን በትምህርት እንደወረሱት አድርገው በአንድምታ ትርጉም እንዲታተም በማለት ጽሑፉን ያበረከቱትን የአራቱን ጉባኤ ሊቅ መምህር ፊላ ታዖስን

በሕንድና በግብጽ በሌሎችም የውጭ አገሮች ተዘዋውረውና ልዩ ልዩ የሆኑ ቋንቋዎችን አጥንተው መጽሐፍት ዱስን በተጣራ ሁኔታ ወደ አማርኛ ተርጉመው እንዲታተም ያደረጉትን አባርራሚን ወይም አባ አብርሃምን በማይሞተው ታሪካቸው አንጻር ሆነን ሕያውሥ ራቸውን ወደኋላ ተመልሰን እየተመለከትን ወደፊትም በዚህ ዓይነት ተግባራዊ ይዘት የሚተኩ ሊቃውንት ይኖሩ ዘንድ የቤተ ክርስቲያን ት/ቤቶች መጠናከር ይኖርባቸዋል።

የሊቃውንት ከፍተኛ ተግባራዊ ውጤት በሆነው በድርሰትና በሥነ ጽሑፍ ዓለም ውስጥ ከተሰማሩትም ሊቃውንት በግዕዝ በዕብራይ በዓራብ ማለት ሦስት ዓይነት ጣዕም ዜማ ያለበትን የጸም ድን መዝገብ ድን ዝማራና መሞ ሥዕት የደረሰውንና በጽሑፍ ያስተላለፈ

ውን ኢትዮጵያዊውን ቅዱስ ያደረገን በተለያዩ የውጭ አገሮች የታወቁና ግድህ ል ል ል ል የድርሰቶች ደርሰው በጽሑፍ በረከቱትን የጋሰሜውን አባ ጊዮርጊስን በዚህ ዓይነት ሥራ ተባባሪዎች የሆኑትን ዓቃቤ ሰዓት ከብቴንና አለቃ ደስታ እሸቱን አሥራ ስምንት የሆኑ ልዩ ልዩ መጻሕፍት ደርሰው እንዲሁም የኢትዮጵያ ሊቃውንት ቅኔዎች በቁጥር አንድ መቶ አሥር የሚሆኑትን ሰብስበው በሌሎችም ስለሰብሰቡ ተረድተው ራሳቸው ያሳተሙትን ብላቴን ጌታ ጎሩይ ወልደ ሥላሴን የመሳሰሉትንም ሁሉ ከልባ እናስባቸዋለን።

መንግሥታዊ በሆነው የሥራ ድርሻ ረገድም በፍርድ ባለሥልጣናት ልዩ ልዩ የሆነ የወንጀል ፍርድ ከተሰጠ በኋላ የፍትሕ ነገሥቱን መጽሐፍ በአደባባይ ዘርግተው ተፈላጊውን አንቀጽ አውጥተውና ስለዋናው የመጨረሻ ባለሥልጣን ሆነው ያስተላለፉት በነበረው ፍትሕ ሕጋዊ (ሥጋዊ ፍርድ በጉንደር መንግሥት የነበሩትን ዓቃቤ ሰዓት ከብቴን በዓይነ የሐንሰ ዘመን በጣም የታወቁትን ሊቅ መርዓዊን በዓይነ ምኒልክን በንግሥት ዘውዲቱ ዘመን መልእክ ብርሃን ወልደ ዮሐንስንና ሊቅ ገብረ ክርስቶስን መልእክነት ጽጌ ሻውልን በመንፈሳዊው ተግባራቸው አንጻር ስለሥጋዊው አስተዳደር ለአገራቸው ስለአበረከቱት አስተዋጽኦ የታሪክ አቋማቸውን አረጋግጠዋል።

ስለ ትርጓሜ መጻሕፍት መቃናት በየጊዜው በተደረገው ምርምርና ሥልት ዓይነ ሥውሩ መምህር አስደርሶ የቀድሞ የላይ ቤት የሐጸስ ትርጓሜ ዝብዝብ ይበዛዋል በማለት በጣና ደሴት ተገኝተው እንደጊዜው ሁኔታ በአንባቢና በመሪ እየተረዱ ትርጓሜ ሐጻላትን አንድ በአንድ አሻሽለው የታች ቤት ትርጓሜ በማሰጋቸውና በዚህ ሥራቸው ውጤታቸውን በትምህርት የተከታተሉት ለት ብዙዎች ሊቃውንት እድንቀዋቸዋል። የላይ ቤትን ትርጓሜ ቀደም ብለው የተማሩትም ሊቃውንት እንደ መምህር አካል ወልደ ሠርወ ወልደና እንደ መምህር አካል ሚካኤል ኃይሌ ሳይቀሩ የሐጸስ ትርጓሜ ትምህርታቸው በመምህር አካል ወልደ ሠርወ ወልደና እንደ ሚካኤል ኃይሌ ሳይቀሩ የሐጸስ ትርጓሜ ትምህርት ችሎታቸው ሌላ የዓረብኛ ቋንቋ በሚገባ አድርገው ያጠኑትን ሊቀን ወልደ አብን ግሊዝኛ በሳይንስ ሞያ ይደነቁ የነበሩትን አለቃ ደስታ እንግዳን የመሳሰሉትንም ሁሉ ብዙዎች ያደንቁዋቸዋል።

የምርምር ሂደታቸውን ለማጠናከር ልዩ ልዩ የውጭ አገሮችን ቋንቋ ከተከታተሉትና ካጠኑት መካከል ከላይ እንደተገለጸው አባ ሮሜ ወይም አባ አብርሃምን ከአራቱ ጉባኤያት ትምህርት ችሎታቸው ሌላ የዓረብኛ ቋንቋ በሚገባ አድርገው ያጠኑትን ሊቀን ወልደ አብን (ወልደ አብ ወልደ ሚካኤልን) በእንግሊዝኛ በሳይንስ ሞያ ይደነቁ የነበሩትን አለቃ ደስታ እንግዳን የመሳሰሉትንም ሁሉ ብዙዎች ያደንቁዋቸዋል።

ሊቃውንት ከዚህ ሁሉ በላይ ያገር ውስጥ ፀጥታ እንዲጠበቅ የእርስ በእርስ ደም በከንቱ እንዳይፈስ የሰላም ንድች እንደነበሩ ታሪክ ምስክር ነው። ለመረረጃም ያህል ዓይ የሐንሰንና ዓይ ምኒልክን (በዚያን ጊዜ ንጉሥ ምኒልክን) በማስታረቅ የወንድማማች ሕይወት እንዳይጠፋና ፀጥታ እንዳይቃወስ ያደረጉትን መምህር አካል ወልደን አለቃ ሞላትን ብንጠቅሳቸው በቂ ነው የኢትዮጵያን ሊቃውንት እጅግ በሚያስመስግናቸው በቅኔ ችሎታ ረገድም የሙያን መድረክ የያዙት ብዙዎች ስለሆኑ መዘርዘር የተወሰነውን ገጽ ያጣብበዋል። እንዲሁ ከሆነ ሊቃውንቱን ምን ዓይነት የሥራ ዕቅድና የትምህርት መርህ ግብ

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት እንደተዘረዘረው ሁሉ በትምህርት በማስተማር በሥነ ጽሑፍ በልዩ ልዩ የቅኔ ፈጠራ በተግባር እድ በመሳሰለው ሁሉ ባበረከቱት አስተዋጽኦ ታሪክ እጅግ ዘርግቶ ወደ መድረኩ አቅርቦዋቸዋል። ይሁን እንጂ አቡው “በቃል ያለ ይረሳል በመጽሐፍ ያለ ይወረሳል” ያሉትን ባለመከተል አንጻን ደቂቅ ሊቃውንት የሥነ ጽሑፍ አቋም ያልተከተሉ መሆኑ ታውቋል። እንዲያውም በሥነ ጽሑፍ ዓለም ውስጥ ማንፀባረቃቸው ቀርቶ ስማቸውን ለመጻፍ የሚችሉ እንደነበሩ የጀርባ ስሜት ግጭት ጠብሎባቸው ቀለም ቀም

ምና ቀለም ቀንድ ቀርጾ ቀም ጽሕፈት በመጻፍ በኩልም ከላይ የተጠቀሰው ክፍለ የሐንሰ መልእክ ፀሐይ ተገኝ መልእክ ብርሃን ፋንታ ገብርዬ ከላይ የተጻፉት አለቃ ደስታ እንግዳ አለቃ ደስታ እሸቱ ምሳሌዎች ሆነው የሚቀርቡ ናቸው። በተለይ ደግሞ መልእክ ፀሐይ ተገኝ ስለቤተ ክርስቲያንና ታላላቅ ቤተ ሥራ ጥላን በመስጠትና ልዩ ልዩ የሥራ ዕቅዶችን በማውጣት የታወቁ ስለሆኑ መልእክ ብርሃን ፋንታ ገብርዬም በተጨማሪ በድጉሠት ሥዕልን በመሣል ሐረግን በመንደፍና በገናን በመደርደር ረገድ ስመ ጥሩ ነበሩ።

ሊቃውንት ከዚህ ሁሉ በላይ ያገር ውስጥ ፀጥታ እንዲጠበቅ የእርስ በእርስ ደም በከንቱ እንዳይፈስ የሰላም ንድች እንደነበሩ ታሪክ ምስክር ነው። ለመረረጃም ያህል ዓይ የሐንሰንና ዓይ ምኒልክን (በዚያን ጊዜ ንጉሥ ምኒልክን) በማስታረቅ የወንድማማች ሕይወት እንዳይጠፋና ፀጥታ እንዳይቃወስ ያደረጉትን መምህር አካል ወልደን አለቃ ሞላትን ብንጠቅሳቸው በቂ ነው የኢትዮጵያን ሊቃውንት እጅግ በሚያስመስግናቸው በቅኔ ችሎታ ረገድም የሙያን መድረክ የያዙት ብዙዎች ስለሆኑ መዘርዘር የተወሰነውን ገጽ ያጣብበዋል። እንዲሁ ከሆነ ሊቃውንቱን ምን ዓይነት የሥራ ዕቅድና የትምህርት መርህ ግብ

ር ጉድላቸው?

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት እንደተዘረዘረው ሁሉ በትምህርት በማስተማር በሥነ ጽሑፍ በልዩ ልዩ የቅኔ ፈጠራ በተግባር እድ በመሳሰለው ሁሉ ባበረከቱት አስተዋጽኦ ታሪክ እጅግ ዘርግቶ ወደ መድረኩ አቅርቦዋቸዋል። ይሁን እንጂ አቡው “በቃል ያለ ይረሳል በመጽሐፍ ያለ ይወረሳል” ያሉትን ባለመከተል አንጻን ደቂቅ ሊቃውንት የሥነ ጽሑፍ አቋም ያልተከተሉ መሆኑ ታውቋል። እንዲያውም በሥነ ጽሑፍ ዓለም ውስጥ ማንፀባረቃቸው ቀርቶ ስማቸውን ለመጻፍ የሚችሉ እንደነበሩ የጀር

ብቻ ላይሆን የዐይን ምስክሮችን ለመቆጠር ይቻላል። በመሆኑም እንዲሁ ያሉት ሁሉ ሞያቸውን ምርመራቸውን ማለትም ጠቅላላ ዕውቀታቸውን በቃል ለቀረቡዋቸው ሰዎች ከማስተላለፍ ይልቅ ለታሪክና ለትውልድ በሚቆዩ የሥነ ጽሑፍ ማራባት ለሥራ ሰውነታቸው የበለጠ ሞገስ ያተርፍላት ነበር ይህ ባለመሆኑ ግን በሊቃውንቱ የቁጥር ብዛት አንጻር ሥነ ጽሑፍችን በከፍተኛ ደረጃ ለመገምገም አልቻልንም።

ሊቃውንቱ ያስተማሩዋቸው ደቀ መዛሙርት በሞት ተለይተዋል የማይሞተውም ሥነ ጽሑፍ ከአካባቢያቸው ርቋል ታዲያ በምን እናስታውሳቸው? ዛሬ ያሉትም ቢሆኑ የሥነ ጽሑፍን ፊልልፍ የሚተላለፍ የዕውቀትና የምርምር ቅርስ በጽሑፍ ካለበት ተላለፏቸው የሚገላቸው አይመስልም።

“ሰርሻንትስ” የተባለው የሥነ ጽሑፍ ስሙ “ብርዕ የአእምሮ ምላስ ነው” ብሏልና።

ከዚህም ሌላ የሚያጠያይቀን ነገር ይኖራል ይኸውም ስለትርጓሜ መጻሕፍት አወራረድና ይዘት ነው።

በመሠረቱ መጻሕፍትን ማን ተረጉማቸው? መልሱ ሊቃውንት ናቸው የሚል መሆኑ አያጠራጥርም በአንድ ዓረፍተ ነገር ለተወሰነ ምንባብ የሚሰጠው የትርጓሜ ሥልት ወይም አወራረድ ከደራሲው ወይም ከመሠረታዊው መምህር ግዕዛዊን ባብላል ስለምን በአንድም ታትርጉም ተራዘመ? ሲባል ንባቡን ለማመሥጠር ወይም ውስጠ ምሥጢሩን ለማስረዳት ነው የሚል መልስ እንደሚቀርብ እመናን ነው።

ሌላም አጠያያቂ ሁኔታ አለ ሊቃውንት ከየአስተማሪዎቻቸው በጉባኤ በተላለፈላቸው አማርኛ ብቻ እንዲማሩ ሲያስተምሩም ያንኑ የተማሩትን ብቻ ጠብቀውና ተጠንቅቀው ለማስተላለፍ ይጠነቀቃሉ አይራም ይኖርባቸዋል ለ

ተከታታይ ወጪ ገጽ ፳፫ ስፊል

ትምህርት ግዕዝ

ትምህርት ፰

የግእዝ ትምህርት

እንተ   የ
 እለ   ”
 ዘ   ”
 በእንተ   ስለ

መክሥት

“እለ እንተ ዘ በእንተጽ ላይ ሲወድቁ ቅጽልነትን ያሳያሉ = በስም ላይ ሲወድቁ ደግሞ ዘርፍ አያያዥ እገናዛቢ ይሆናሉ = በራሳቸው ሲነገሩ ግን የእርባታ መሪዎችን እየተከተሉ ባለገንዘብነትን ያሳያሉ = ሲረቡሙ መድረሻ ፈደላቸውን ወደግልበነት ይለውጡና “አ” የሚል ባዕድ ፈደል ይጨምራሉ =”

ፊ. ዘለየ	የእኔ	ዘለኝ	የእኛ
ዘለክ	የእንተ	ዘለክሙ ተባ/	የእናንተ
ዘለኪ	የእንቺ	ዘለክን/እን/	”
ዘለሃ	የእርስዎ	ዘለሆን/እን/	የእነርሱ
ዘለሁ	የእርሱ	ዘለሆሙ/ተባ/	”
ደ. እንተለየ	የእኔ	እንተለክሙ/ተባ/	የእኛ
እንተለክ	የእንተ	እንተለክን እን/	የእናንተ
እንተለኪ	የእንቺ	እንተለሆሙ/ተባ/	የእነርሱ
እንተለሁ	የእርሱ	እንተለሆን/እን/	የእነርሱ
እንተለሃ	የእርስዎ	እሊእኝ	የእኛ
ደ. እሊለየ	የእኔ	እሊእክሙ/ተባ/	የእናንተ
እሊለክ	የእንተ	እሊእክን/እን/	”
እሊለኪ	የእንቺ	እሊእሆሙ	የእነርሱ
እሊለሁ	የእርሱ	እሊእሆን/እን	»
እሊለሃ	የእርስዎ	እሊእሆን/እን	»

ከዚህ በላይ ባጠናኘው የእገናዛቢ እርባታ ዐረፍተ ነገር ለመሥራት የሚከተሉትን ቃላት እናጥፍ =

ብርዕ	ብርዕ	ብዕርች
መዝገበ ቃል	የቃላት መፍቻ	የቃላት መፍቻዎች
መርሐ	መክፈቻ	መክፈቻዎች
ሠረገላ	መኪና	መኪናዎች
ሔሴሚት	ድመት	

ዐረፍተ ነገር

ይህ ብርዕ የእኔ ነው
 ያመኪኛ ያንተ ነው
 የእኔ የእንቺ ነው
 ይህቺ ድመት የግን ናት?
 ይህቺ ድመት የእኔ ናት
 የቃላት መፍቻው የእንተ ነው
 መኪናዎቹ የእኛ ናቸው
 እነዚያ በጎች የእኔ ናቸው
 እነዚያ በጎች ያንቺ ናቸው
 እነዚህ መክፈቻዎች/ቁልፎች/ያንተናቸው

ግብረ ቤት

“በእንተ” “እለ” የተሰኙትን ቃላት “ዘ” እና “እንተ” በተረቡበት ሕግ ለግርባት ሞክሩ =

በወጣትነትህ ወራት ፈጣሪህን አስብ (መክ. 12-1) አዘጋጅ አ.ሳይያስ ወንድምአገኘሁ

የወጣቶች ምስክርነት

ስለ ሃይማኖታቸው የሚመሰክሩና እስከ ሞት ድረስ የሚጋደሉ በእድሜ የበለሉት ብቻ ሳይሆኑ ወጣቶችም ጭምር መሆን እንደሚገባቸው የታመነ ነው። በዚህ መሠረት ነው ብዙዎች ወጣቶች እውነተኛውን ሃይማኖትና ትክክለኛውን የእግዚአብሔር መንገድ ለሰዎች እየገለጹና በአደባባይ እየመሰከሩ ያለፉት።

የሕፃናት ቁርቆስ መንፈሳዊ ተጋድሎና የሰማዕትነት ታሪክ እዚህ ላይ ሲጠቀስ የሚችል ታላቅ ምሳሌነት ያለው ነው። ቅዱስ ቁርቆስ በተወለደ በቺ ዓመቱ ስለደረገው መንፈሳዊ ተጋድሎና የሰማዕትነት ተግባር በእ.ት.ፍ.ደ. አርቶዶክስ ተቀርቦቱ ቤተ ክርስቲያን በስሙ ጽላት ተቀርቦለት በእግላጅነቱ ታምናበት ለዘለዓለም ሲከበር ይኖራል።

ቁርቆስ የተወለደበት ዘመን መፍፍቃን የበዙበትና ስለክርስቲያን የሚመሰክር ሁሉ በሞት እንዲቀጣ የሚደረግበት ወቅት በመሆኑ ለክርስቲያኖች እጅግ አስታኛ የሆነ የጭንቅ ጊዜ ነበር ከዚህ ሆኖ የተነሣ ብዙዎች ሰማዕታት በመጋዝ እየተሰነጠቁ በሰይፍ እየተቆረጡና በእሳት እየተቃጠሉ እንዲሞቱ ተደርጎ እንደነበር ከገደላቸው መማርና መረዳት ይቻላል።

ሰማዕቱ ቁርቆስ ምንም እንኳን በእድሜ የሃሰት ዓመት ሕፃን ቢሆንም የእግዚአብሔር ፀጋ ከአሱ ጋር ስለነበርና መንፈስ ቅዱስም ስለገለጠለት እንደ ዕድሜው ሕፃንነት ሳይሆን እንደታላቅ ባለአእምሮ ሰው ስለክርስቲያን ስማዕት ግሩና የእግዚአብሔር ምስጢር እየገለጠ በማስረዳት ተአምራታዊ የሆነ የምስክርነት ተግባር ሲያከናውን በመታየቱ በዘመኑ የነበሩ ፀረ ክርስትና የሆኑ ክፍሎች የክርስቲያን ቃል ለሕዝብ መዳረሱና እውነተኛው ሕገ ወንጌል መሰበኩ እጅግ ስላስቀናቸውና ስለበሰሰቸው ሰማዕቱ ቁርቆስ ይህንን መንፈሳዊ ተግባርን እንዲያቆም ጠይቀውት እምቢ በማለቱ በጠላትነት ተነሡበትና በብርቱ ሊቀጡት ወሰኑ። ነገር ግን እሱ በእምነት እየበረታታ እየጠነከረ በመሄዱ በትምህርቱ ብዙ ተከታዮችን አፈራ እንጂ ከዓላማው ወደኋላ ሊል አልቻለም። ስለዚህ እሱን መቀጣሚያ አድርገው ሕዝቡን በማስፈራራት ዓላማውን ለማክሸፍ ሲሉ ከብረት የተሠራ ጋን በእሳት ላይ ጥደው ቁርቆስንና እናቱ አያሌን በዚያ ውስጥ ለመጨመርና በፍል ውኃ ተቀቅለው እንዲሞቱ ለማድረግ ወሰኑ።

ይህንን ለማድረግ በሚዘጋጁበት ጊዜ ቅዱስት አያሌ ፈርታ ስትሰጡት እያቶ “ጥብሊኬ እም ወሊትናኛቲ” እናቱ ሆይ በእምነትሽ ጠንክሪ አትጠራጠራ ብሎ ካጽናናት በኋላ በብረቱ ጋን በፈለው ውኃ ውስጥ ከእናቱ ጋር ሲሠሩት ሞትን በመናቅ ምስክርነቱን ሳይቋርጥ እስከ መጨረሻው ተጋድሏል።

በቅዱስ ቁርቆስና በእናቱ በቅዱስት አያሌ ግላይ የደረሰውን የፈተና ክብደትና የእምነታቸውን ጽናት የተመለከተ እግዚአብሔር መልእክት ቅዱስ ገብርኤልን ልኮ እሳቱንና ፍል ውኃውን አቀዛቅዞ በቅዱስ ቁርቆስ ሆነ በእናቱ ላይ ምንም ዓይነት ጉዳት ሳይደርስባቸው ለድኑ ችለዋል። በነሱ ላይ የሆነውን ተአምራታዊ ድኅነት ካየት ብዙዎች በቁርቆስና በአያሌ ለምሳሌ በእግዚአብሔር እምነታል። ሕፃናት ቁርቆስ ባደረገው ተጋድሎና ገና በሕፃንነት ዕድሜው ስለክርስቲያን በሰጠው ዕውነተኛ ምስክርነት ስላሳየውም የእምነት ጽናት በቤተ ክርስቲያን ሰማዕት የሚል የቅድስና ስም ተሰጥቶት ከሌሎች ቅዱሳን ሰማዕታት ጋር በመቆጠሩ ከላይ እንደተጠቀሰው ጽላት ተቀርቦለት በስሙ በታነፀት አብደተ ክርስቲያኖች ሁሉ በየወሩ በ፲፮ኛው ቀን የመታሰቢያው በዓል ሲከበር ይኖራል። በተለይም ሐምሌ ፲፱ ቀን በመከራ የተፈተነበትና በመልእክት ቅዱስ ገብርኤል ተራዳኢነት እሳቱ ጠፍቶ እሱና እናቱ ከእሳት ቃጠሎ ማለት በንፍር ውኃ ውስጥ ተቆለው ከመሞት የዳኑበት ዕለት በመሆኑ ይህ ቀን የቅዱስ ገብርኤልና የሰማዕቱ ቅዱስ ቁርቆስ ጽላት ባለበት አብደተ ክርስቲያኖች ሁሉ በደማቅ ሁኔታ ሲከበር ይኖራል።

ይህ በዘመን ሐዲስ የተፈጸመ ገድል ሲሆን በዘመን ብሉይ (አራት) ደግሞ ከዚህ ጋር ተመሳሳይና አስደናቂ የሆነ ሌላ መንፈሳዊ ታሪክ አለ = እሱም የሠለሱት ደቂቅ ጽኑ እምነትና ጥንካሬ እንዲሁም እግዚአብሔር በነሱ ላይ ያሳየው ተለምር ነው ቅዱስ ገብርኤልም ለወጣቶች የሚያደርገው ተራዳኢነት በቁርቆስ ተጋድሎ ጊዜ የተከሰተ ብቻ ሳይሆን ቀደም ሲል ለሠለሱት ደቂቅም የተደረገ መሆኑ ነው =

አናገያ፣ አዛርያና ሚሳኤል ተብለው ይጠሩ የነበሩት እነዚህ ወጣቶች በፍጹም ልባቸውና አሳባቸው ፈጣሪያቸውን የሚያምኑ ነበሩ በዚያውም ላይ ጥበቦችና አዋቂዎች በመሆናቸው በጉሠ በናቡከደነፆር ዘንድ ተወዳጅነት ያላቸው ነበሩ = ይህም ሆኖ ከንጉሡ ጋር በሥራ እንጂ በሃይማኖት አይተባበሩም ነበርና ከንጉሡ የታዘዘላቸውን ድርጊት እንኳ እንዳይወሉ ወስነው ጥራጥ ሬና ውኃ ብቻ ተመጥኖ መኖርን የመረጡ ናቸው = ይህም ሲሆን ጣፋጭና ጥሩ ምግብ ከተመገቡት ሰዎች ይልቅ

እነሱ እምረውና ወፍረው ታይተዋል = እነዚህ ወጣቶች በጥበብና በግስተዋል የታወቁ በመሆናቸው ሲድራት፡ ሚሳኤልና አብደናን ተብለው ስግታው ከመለወጡም ሌላ በንጉሡ ትእዛዝ በባቢሎን አውራጃ ተሾመው ላሉ ንጉሡ ናቡከደነፆር ቁመቱ ፳ ከንድ ወርዱ ፮ ከንድ የሆነ የወርቅ ምስል አወርቶ ግንኙኛውም ሰው በምረቃው በዓል ላይ እንዲገኝና ለምስሉ አንዲሰግድ አዋጅ አስነገረ = በዚህም ምክንያት በዘመኑ የነበሩት መኳንንትና ሹግምንት እንዲሁም ተራው ሕዝብ ሁሉ እየመጡ ሲሰግዱ ሠለሱት ደቂቅ ግን ወደዚያ ባለመምጣታቸውና ባለመስገዳቸው ተከሰው ወደንጉሡ ቀረቡ =

ቀደም ሲል በወጣው አዋጅ መሠረት አለመምጣታቸውንና ለምስሉም አለመስገዳቸውን በድፍረት ስለተናገሩ ንጉሡ ተቆጥቶ አሁን ባትሰግዱና እምላኬን ባታመልኩ ወደ እቶነ እሳት ትጣላችሁ ከእጅሰ የሚያደርግኩ ግንኙኛውን እያለ በያስፈራራቸውም “የምናመልከው እግዚአብሔር ከሚነደው እሳት

ያደናል ባያደናንም ላቆምኩ ለወርቁ ምስል እንደግንሰግድ አግልክትህ ንም እንደግናመልክኸው” በግለት ቁርጥ ያለ ውሳኔ በድፍረት ነገሩት = በዚህ ጊዜ ቁጣው የበለጠ ገንፍሎ እሳቱ ከቀድሞ የበለጠ በጉድጓዱ ውስጥ ሰባት እጥፍ እንዲነድ አዞ እነዚያ ወጣቶች ከክልላቸው ታሥረው በእሳቱ ውስጥ እንዲቃጠሉ አስጥሏቸዋል በዚህም ከልክ በላይ ይነድ የነበረው እሳት በውስጡ ተጥለው የነበሩትን ወጣቶች ለብሳቸውን እንኳን ሳይነካው እነሱን ወደ እሳቱ የጣሏቸውን ገደለ፣ የታሠሩበትንም ገመድ አቃጠለ በነሱ መካከልም ቅዱስ ገብርኤል ተገኝቶ ተረዳኢነቱን ገለጠ = ትንቢት ዳንኤል ፩፣፩-፪፣ ፫፣፬

ይህ ሊሆን የቻለው በወጣቶቹ እምነት በእግዚአብሔር አዳኝነት በቅዱስ ገብርኤል ተራዳኢነት እንደሆነ የታመነ ነው ስለዚህ ወጣቶች ሁሉ ስለከርሶቶ ስ መመስከርና ግስተግር ይኖርባቸዋል እምነታቸውም ጽኑ ሲሆን ይገባል

“ በኔ ላይ የፈለጋችሁትን አድርጉ ”

“በኔ ላይ የፈለጋችሁትን አድርጉት ከታዩኛን ግን አትንኩ” የሚለውን ቃል ምዕዳን ለገዳዮቻቸው ፈሽሶቶች ያሰተ ላለፉት ስለ ሀገር ነገነት፣ ስለ ቤተ ክርስቲያን ክብር፣ ስለ ኢትዮጵያ ሕዝብ አንድነት ሲሉ በሰማዕትነት ያረፉት እሱን ጴጥሮስ ናቸው =

እንደ ኤርፓ አቆጣጠር ሰኔ ፲፭ ቀን ፳፮ ዓ.ም. አዲስ አበባ የገባው ቼሮ ፖጃሊ “ከረያሬ ደላሴራ” የተባለው ጋዜጣዊ ከል የሆነውና የምሥራቅ አፍሪካ ዜና መዋዕል አዘጋጅ የነበረው ስለ እሱን ጴጥሮስ የተሰጠውን ፍርድና የተፈፀመውን ሞት ባየውና በተመለከ

እሱን ጴጥሮስ በጉፍ በተገደለበት አካባቢ ለመታሰቢያ የቆመው ሐላውልት

ይህንንም የተናገሩት ጌታችን እያሱ ስሱ ከርሶቶስ ስለ ዓለም ደህንነት ሕይወቱን ለመስጠት በሚዘጋጅባት፣ በዚያች በመከራ ሌሊት ሊያዙትና ሊገድሉት ለመጡት ለርግማውያን ጭፍሮች “መግንትፈልጋላችሁ እኔ እንደሆነኩ አለሁላችሁ እነሱን ግን ተውዋቸው ይሄዱ” ሲል በተከታዮቹ ላይ መከራ እንዳይፈጸሙባቸው የተናገረውን ቃል ለሕይወታቸው መመሪያ በማድረግ፣ መስቀሉንም ተሸክመው በኋላ ለመከተልና ፍፍተ መስቀሉንም ተተክው የሰማዕትነት እክልልን ለመቀዳጀት ከበሩ ቆመው ሞትን በሚጠባበቁበት ጊዜ የዛሬ ፳፮ ዓመት ሐምሌ ፳፪ ቀን ፲፱፻፳፮ ዓ.ም. ነበር =

ተው የሚከተለውን ጽጌ ነበር፡ ሐምሌ ፳፪ ቀን ፲፱፻፳፮ ዓ.ም. እሱን ጴጥሮስ ተይዘው ወደ ግራቢያ ቀረቡ በዚህ ጊዜ እሱን ቆርሶስ ግብጻዊው ጳጳስ ቀርቦው ለእስክንድርያው መንበረ ፓትርያርክ ምክር ቤት ሳታሰግ በእሱን ጴጥሮስ ላይ አንዳች ነገር ማድረግ አይገባም ሲሉ ለግራቢያ ነገሩን ምክንያቱም ያላሉ ቆርሶስ እሱን ጴጥሮስ ታላቅ መንፈሳዊ ሰው ናቸው በመሠረቱ ሊያዙ ባልተገባ ነበር ከተያዙም ደግሞ ልትገላቸው ትችላላህ ግን በርሳቸው ላይ የምታደርገውን ነገር ሁሉ ለእስክንድርያው መንበረ ፓትርያርክ ምክር ቤት ሳታሰግ ምንም ማድረግ አይገባም አሉት =

ደብዳቤዎች

ከጽ ፩ የገረ

ህን ንብረት አትመኝ” በሚለው መልኩ ከታዩ ኃይል ቃል በማሸነፍ ይህን መልካም ምሳሌነት ያለውን ግብር ለመፈጸም ችሏል =

እኛም ይህንን የወታደሩን መልካም አድራጎት ስለሰግን ከባለንብረቷ ዘንድ ሄደን ሁኔታውን ለማጣራት ስለፈለግን ፲፱/፳/፳፱ ዓ.ም በታቸው ድረስ ሄደን ጠይቀን የሰጡን የግራጋግታ ቃል ከዚህ በታች አቅርባል =

መጋቢት ፲፱ ቀን ፳፱ ዓ.ም እኔ እመት ብዙነሽ ወልደየስ ጥር ፲፩ ቀን ፲፱፻፳፱ ዓ.ም የጥምቀትን በዓል ለማክበር ወደ ባሕረ ጥምቀት ወርጄ ሣለሁ ግምቱ ፳፻ (አድሰት መቶ) ብር የሆነ የእጅ ካ

ቴና ወርቅ ከእጄ ላይ ወልቆ ወድቆ ሳለ እኔ መውደቁን ሣለውቅ አልፈ ከሄድኩ በኋላ ወ/ር አሻግራ የተባለው ደግ ሰው ከኋላዬ ጠርቶ በግሣየት የወደቀውን ንብረቴን አንስቼ እንድወስድ ስለነገረኝ የእጅ ወርቁን ያለ እንከን ከመራት አንሰቼ ከእጄ አግብቼዋለሁ ስለዚህ ይህ ወታደር የተባረከ ስለሆነ እግዚአብሔር ከከፉ ነገር ይጠብቀው እላለሁ ሲሉ እውነተኛ ቃላቸውን ሰጥተው ፈርመዋል =

እዚህ ላይ ይህን የመሰለ ዋጋው የበዛ ወርቅ ወድቆ ስታገኝ ሰውነትህ ሳይሣሣ ሳይሆን ለባለንብረቷ ልትናገር ቻልክ ብለን ላቀረብንለት ጥያቄ

ወ/ር አሻግራ የሰጡን መልስ “ከርሶቲያ ን ነኝ በምሥራቅ ጦር ግንባር ብዙ ተዋግቼአለሁ ተመትኼም ቆስዬ ብዙ ደምፈ ሰኛል ነገር ግን ሕይወቴን አምላክ አተረፈኝ ስለዚህም የሰውን ንግዝብ አልፈልግም በዚህ ላይ ገንዘብን እኔ አገዝባ ታለሁ እንጅ እሱ አያገዝብኝም ባልደከምትበት ገንዘብ መጠቀምንም አልፈልግም የራስ ባልሆነ ህብት መጠቀም እንደማይገባም ለምራላለሁ” ሲል ቃሉን ሰጥተዋል =

እኛም የዚህ ወታደር አድራጎት ለሌሎች ትምህርት ይሆናል ብለን ስለአመን በትንሣኤ መጽሔት ቢወጣና ሰዎች ቢያነቡት መልካም መስሎ ስለታየን ልክዋል =

ግንተም በሲዳሞ ክፍለ ሀገር የቦረና አውራጃ ቤተ ክርስቲያን ጽ/ቤት “ኢትዮጵያ ሥጋችን ቤተክርስቲያን ነፍሳችን” ፈርግ መምህር ኃይለ ማርያም መሸሻ

አራት ዓይነት ዓሳ ሁሉንም ያያል

ሰው ከአንድ ኩራ ወይም ሐይት ውስጥ ሆኖ ለማየት እንደሚሳነው ሁሉ ዓሳም ከውኃ ወጥቶ ለማየት የማይችል መሆኑ ግልጽ ነው። በወንዞች ውስጥ ከሚገኙት የዓሳ ዝርያዎች አናብሌፕሽን ወይም በተራ አነጋገር አራት ዓይናት የሚባለው ዓሳ ግን ይህንን አስተሳሰብ ውድቅ አድርጎት ይገኛል። ምክንያቱም በውኃና በአየርውስጥ የሚገኙትን ምግብ በችንና ጠላቶቹን በአንድ ጊዜና ከመቅጥ ጽባታ ለይቶ በማየት ለማደን ለመሸሽም ስለሚችል ነው።

አናብሌፕሽን እንደሌሎቹ ዓሳዎች ሁሉ ሁለት ዓይን ብቻ እያለው ለምን አራት ዓይናት ብሎ ተሰየመ? እንደሌትስ በአንድ ጊዜ በውኃና በአየር ውስጥ ለማየት ቻለ? በውኃና በአየር ውስጥ በአንድ ጊዜ የማየቱ ግለትም የዓይኑ አፈጣጠር ምሥጢር እንዲህ ነው። ጉረጥ ጉረጥ ያለና የአንቀላል ቅርጽ ያላቸው ዓይናቱ የላይና የታች ተብለው የሚጠሩ ሁለት ሁለት ክፍሎች አሏቸው። የታችኛው የዓይኑ ክፍል እንደሌሎቹ ዓሳዎች ዓይን ድብልብል ሲሆን የላይኛው ደግሞ የሰውን ዓይን ይመስላል። እያንዳንዱ ክፍልም የሌሎች ፍጥረቶች ለምሳሌ የሰውና የዓሳ አንገር ዓይናት አጥርተው እንደሚያዩላቸው ሁሉ የአናብሌፕሽንም የዓይን ክፍሎች አጥርተው ያዩላታል። ስለዚህም በራሪ ነፍሳትን ወደ ላይ ዘልሎ ለመጥረስ የሚሞክሩትን ወደታች ተወርውርለመ ጉረስ ይችላል። በሆንም አብዛኛውን ምግብን የሚያገኘው ከወንዝ ዳርቻና ጥልቀትም ከሌለው በኩል ስለሆነ የውኃው ሞገድ ገፋፍቶ የሚያመጣልትን ምግብ እስኪያገኝ ድረስ በምግብ ነቱ ለዓሳው በጣም ተሰማሚ የተሟላ ለም የሆነውን ጭታ ሲጉረርስ ይቆያል። በዚህን ጊዜ እንደ ዓሳ አውጭ

(አጥራ) ያለት ጠላቶቹ ዝቅ ብለው ሲበርሩ ካየ ግን ወደ ጥልቁ ውኃ በጭን ቅላቱ ተወርውር በመግባት ያመልጣል ዓሳ አጥግጆችም መረባቸውን ገና ሲጥሉ ዓይናቸው አናብሌፕሽን አጥፎ ውኃ ቀድሞ ስለሚያይቱ ብሎ ከዚያ በታ ይሸኛል። ላይላይንም በሚሞኝበት ጊዜ የላይኛው የዓይኑ ክፍል በድርቀት እንዲይገባበት ጭንቅላቱን ደጋግሞ የሕይወቱ መገናኛና ቤቱ ከሆነው ውኃ ውስጥ በመንከር ዓይኑ እንዲርስና የማየት ኃይሉ እንዲታደስ ያደርጋል።

የዚህ ዓሳ ዓይን እጅግ ያስገርመን ይሆናል። በእውነትም አስገራሚ ነው። የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርት ሁሉ በምሳሌ የተነገረ ነው። የደቀ መዛሙርቱን ምርጫ ከትምህርቱ አንዱ ክፍል ይሆን? አዎ ደካሞችንና የተናቀትን አጣጥጆች ም የነበሩትን ሰው አጥግጆች አድርጎ ወደዚህ ዓለም ልኳቸዋልና ግቱ።
፲፰-ጳጂ።

በዚህ አንጻር ለምልጣኝ ከህይትም አናብሌፕሽን ግራም ምሳሌ ነው። በሥጋዊ ዓይን ምልመናንን የመገመጸና የመቆጣጠርን፣ በዓይን ሕሊና ደግሞ ከአምላክ ጋር ዘወትር እየተገናኘ መግለጽን ያመለክታልና። ለምን ዓሳ አጥግጆችን መረጠ? ዓሳ አጥግጆች ዘላቀው ወደ ባሕር በገቡ ቁጥር በሥጋዊ ዓይናቸው ባሕርንና አየርን ስለሚግኙት በዓይን ሕሊናቸውም የሥራቸውን ፍሪና የአምላካቸውን ቸርነት በመጠባበቅ ፈተናንና ችግርን በማሳለፍ ደግሞም መልካምን ከክፍ በመለየት ብዙ ልምድ ያላቸው በመሆናቸው ነው። ግቱ።

፲፫. ግጌ-ግጌ።
የአምላክነቱን ምሥጢር ለአረኞች

በቅድሚያ የገለጸ ጌታ አሁንም ልቦን ትሉታንን በመረጠ ግን አጥግጆችን ለሐዋርያት መረጠ = ሮሜ ፩ : ፳፪ ፩ ቆር. ፩ : ፳፭

በተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያናችን የቀድሞ አባቶች ካህናትን “ዓዕይንተ እግዚአብሔር” ብለው በፍቅር የሚጠሩዋቸው በክንቄ ሳይሆን ዘርዘር ሁኔታውን ተረድተውት ነው። ካህናትም አሜን ብለው የተቀበሉት “አባቱ” መባልን ብቻ በመውደድ ሳይሆን ፍቅርም የሚያስከትለውን የማስተማርን የመገመጸን ከሃይማኖትም ፈቀቅ እንዳይል የመቆጣጠርን የመናዘዙን ምሥጢር የመጠቀን ከባድ ኃላፊነትና መሥዋዕትነትም በመገንዘብ ነው። ስለዚህም ነው ቤተ ክርስቲያናችንን ከሙሉ ጭጋና ወብቷ ጥበባና ዕውቀቷ ሥልጣናት ደረጃ ማዳኘቷ ጋር አስገራጭ ያለፋት። ተተኪዎቹስ ካህናት ፈለጋቸውን ተከትሎ ዋልን? ሰማያዊው ጥያቄስ ምን ይሆን? አናብሌፕሽን ከተሰጠው ዓሳ ለማሩት የሚገባ አለን? አናብሌፕሽን መገኛውን መፈጠሪያው ከሆነ ከውኃ ደጋግሞ ራሱን በመንከር ላይላይኛው ዓይኑ ተሐድሶን እንደሚጎናጸፍ ሁሉ ካህናትም ዘወትር ራሳቸውን ለጌታችን ለመድኃኒታችን ለኢየሱስ ክርስቶስ በፍጹም እምነት በማሰረከብ ጥበብን ማስተዋልን ጽናትን ቅድስትና ፍቅርን የመንፈስ ቅዱስን ኃይል ለጎናጸፋና ቤተ ክርስቲያንን በእውነት የክርስቶስ ቤተ ሊዮስጅት ይገባል። በዚህ ጊዜ ብቻ ነው “ዓዕይንተ እግዚአብሔር” ለባሉ የሚገባቸው።
፩ኛ፡ ፪ ጳጳና ፱ ራዕይ ፩ : ፮።
ከናሽልል ጂላግራፊክ መጋዚን ቅጽ 153 ቁጥር 3 እንግዳወርቅ ጥሩነህ

ልማት በቤተ ክርስቲያን

በሸዋ ሀገሪ ስብከት ልማትን ለግስፋፋት የታለግዳዊው ደንብ በምዕራፍ ፱ አንቀጽ ፲፮ በሚያዘዘው መሠረት የአጭርና የረዥም ጊዜ እቅድ አውጥቶአል።

በእቅዱ መሠረት የጎጆ እንዲስትሪዎችን ለማቋቋም የገንዘብ የቆላቀስ፣ የዕውቀትና የጉልበት እርዳታዎችን ከየሚመለከታቸው ያሰባሰባል።

ከሁሉ በፊት ግን ካህናቱ በዚህ ሙያ ላይ ለመሳሰሉት እንዲችሉ በትምህርት ያንጸል ስለገንዘብ አስተዋጽኦም በየወረዳው የአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ልዩነት የማይታይበት የአንድነት ትብብር እንዲኖር ያደርጋል።

ከሀገሪ ስብከቱ ጽ/ቤት ጠይቀን እንደ ተረዳነው የጎጆ እንዲስትሪዎች ለማቋቋም ገንዘብ እንደሚገኝላቸው ሁሉ ገንዘብና ቆላቀስ ከምእመናንና ከክርስቲያናዊ ርዳታ ሰጭ ድርጅቶች ጋር በመተባበር የሚፈለገውን አሰባሰብ ላይ ለማሰባሰብ ነው።

የዕውቀት፣ የገንዘብ፣ የቆላቀስና ሌሎች ተፈላጊ ነገር ሲሟላላት በእቅዱ መሠረት የጎጆ እንዲስትሪዎችን እያቋቋመም ነው።

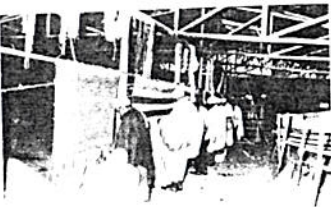
እኛም ይህንን መንገድ ለማድረግ በአቃቂ በሰቃ የተቋቋመውን የጎጆ እንዲስትሪ ተመልክተናል በዚህም ክፍል ሊቀ ካህናት ጥበቡ አስፈላጊ እንደሆነና ለላቸው ስለጉጆው እንዲስትሪ እንዲህ በማለት ያብራራሉ።

በመጀመሪያ በአቃቂ ወረዳ ፲፱ አብያተ ክርስቲያናት ይገኛሉ በነዚህም አብያተ ክርስቲያናት በግምባር የሚያገለግሉ የ፲፱ ካህናት አሉ።

የጎጆ እንዲስትሪውን ለማቋቋም የሸዋ ሀገሪ ስብከት ሊቀጳጳስ ብፁዕ አቡነ ጎርጎርዮስ የሀ/ስብከቱ ሥራ አስኪያጅ የነበሩት ሊቀ ጎሩያን መርሐ ጽድቅ ገብረ ሕይወት በሚያደርጉት ጥረትና ባወጡት የረጅምና የአጭር ጊዜ እቅድ መሠረት በወረዳው የሚገኙ አብያተ ክርቲያናት በነፍስ ወከፍ ብርሃ (አንድ መቶ ብር) በማዋጣት ሥራው ሊጀመር ች

ሎአል።
አንድ የጎጆ እንዲስትሪ ለማቋቋም በቂ ገንዘብ ማግኘት አስፈላጊ በመሆኑም በሀገሪ ስብከቱ እቅድ መሠረት ከ፲፰ቱ አብያተ ክርስቲያናት ብር አንድ ሺ ስምንት መቶ ብር
፪. ከሀገሪ ስብከቱ ጽ/ቤት አንድ ሺ ብር ይገኛል። ከልማትና ክርስቲያናዊ ተራድኦ መምሪያ ሁለት ሺ ብር
፳፻. ከክርስቲያናዊ ተራድኦ ድርጅት ፩/ገንዳ ድር
፩/ገንዳ ሱፍ

የሸራብና የሸሚዝ ጨርቃ ጨርቅ መሥሪያ ማሽኖች
አግኝተን ሥራውን ጀምረን አጥቢ ውጤት እያገኘን ነው እንዲስትሪው ምንም እንደሚያመርት ስንት ሠራተኞች እንዳሉ ሲያብራሩ ደግሞ፡

የአቃቂ በሰቃ ካህናት በተገባረጩ ላይ እንዳሉ

ይህ በአቃቂ መድኃኒዓለም የተጀመረው የጎጆ እንዲስትሪ የሚያመርተው በሸመና ሥራ ጋቢ ነጠላ ቀሚስ ጥበብ ጃና እና ጥንግ ድርብ ከቃላ ሥራ የወ

ለል ምንጣፍ ዘንቢልና ቦርሳ ከሸራብ ሥራ የአልጋ ልብስ፣ የአዋቂዎችና የሕፃናት ሽራብ በማሸን ከሚሠሩ ጨርቃ ጨርቆች የሆኑትና የሸሚዝ ጨርቆች ገና በመሠራት ላይ ናቸው።

በሥራ የተሰማሩ ሠራተኞችም ላይ ሲሆኑ እነዚህም ካህናትና የካህናቱ ቤተሰቦች በመሆናቸው ከዚህ በፊት በካህናት ቤት ይታይ የነበረው የደመወዝ እጥረት በዚህ ሥራ እየተጠናከረና እያደገ በመሆኑ ሥራው በደስታና በስሜት ይካሄዳል።

ለግ ሠራተኞች በየወሩ ሁለት ሺ ሰባት መቶ ብር ደመወዝ ይከፈላል ይህም ገቢ ከምርታችን ውጤት የተገኘ በመሆኑ “ለሠራተኛ የጋው ይገባዋል” የሚለውን አምላካዊ መመሪያ በሥራ እየተረጎምን እንገኛለን። ሥራው በ፪ አሰልጣኞች ሲመራ ምርታችንን በይበልጥ ለማጠናከር በጉፋ ማሰልጠኛ ካህናትን እያሰለጠን እና ከዚህም የሚገኙትን በይበልጥ ለጋላፊነት እየተዘጋጁ ናቸው።

ሥራው የተጀመረው በሰፊ ወር ፲፱፻፸፱ ዓ.ም. ሲሆን ለደመወዝ ለቆላቀስ ለሥራ ማካሄጃ ወጭ እድርጉ ከወጭ ቀሪ ዛሬ በእንዲስትሪው ስም በባንክ ሰባት ሺህ ብር ተቀማጭ ሊኖረው ችሎአል።

ሊቀ ካህናት ጥበቡ ለማጠቃለል ሲያብራሩ ሥራው ባጭሩ በዚህ ብቻ የሚቆም አይደለም የቆዳ ሚግ ከእንጨት የሚሠሩ የቤት ዕቃዎች ሰፊ፣ ቀምሳጥን ወምበርና ጠረጴዛዎችም እንደሚሠሩ እቅዳችን ነው በዚህ አጋጣሚ በሥራው ስለቸን ደከመን ሳይሉ ከሚሠሩ ታታሪዎች መምራ ሥራም ጻጅን ቁስ ለማመኑ ሪያን አባ ምሕረት ፈለቀን መሪያታ ቀጸላ ኃይሉን የቀሩትን ሁሉ ሳመሰግን በበለጠ ትጋት የበለጠ ምርት አምርተን ምሳሌነታችን ለሌሎች እንዲጻፈስ በርቱ እላለሁ ብለዋል።

ተከታታይ በ፲፩ኛው ገጽ ይጠቃልሉ

ዜና ሊቃውንት

ከጽ ሹ የገፈ

ዚህም ምናልባት የሚቀርበው መልስ አማርኛው በሚገባ ተጠብቆ ካልተላለ ፈ በዘፈቀደ ይሆንና ምሥጢሩ መስራች ሊቅቆ ልዩነት ይፈጠራል የሚል መልስ ሳይሆን አይቀርም ይኸንንም ከተረጋገጠ በኋላ ያለፈው አልፏልና ላዛ ሬውና ለወደፊት እስኪ አስተያየት እና ቅርብ ለአንድ ዓይነት ንባብ ወይም ዓ ረፍተ ነገር በአንድምታ የሚተላለፈው ትርጉም መሠረታዊ አሳቡን አይዘልም ወይ? የማይዘልስ ቢሆን ያልተነበበው ያስገኛል ወይ? አንድ መጽሐፍ እንዲያ ነብ የተሰጠው ለው መጽሐፍ በውስጡ ያዘለውን ፍሬ ነገር በሚያውቀው ቋን ቋ በራሱ የአገላለጽ ስልት እንዲያስረዳ ከመጠየቅ በቀር አማርኛውን ሙሉ በ

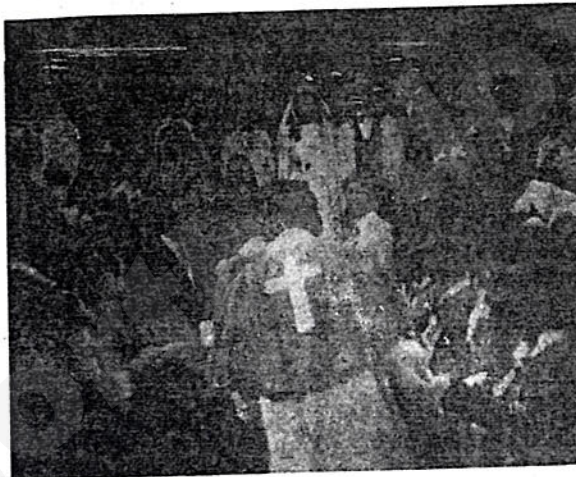
ሙሉ አጥንቶና የወረቀቱን በአንገሉ ላይ ጽፎ መልሱን ያበረከታል ወይ? ይህ ሁሉ በዝርዝር ሲመለከቱት ሲ ወያዩበት አስቸጋሪ ነው በመሆኑም ሊ ቃውንቱ! ጅ. ላለፈው ከረገምት ቤት አይሠራም ሻ ለወደፊቱ ሊቃውንት ጽሕፈት የመ ጻፍና የሥነ ጽሑፍን ከትውልድ ወደ ትውልድ የማስተላለፍ መጻሕፍት በ መሠረቱ የተመለሱባቸውን ልዩ ልዩ ቋንቋዎች የማጥናት ልምድ እንዲያው ምግዴታ ቢኖርባቸው ፤. የመጻሕፍት ምሥጢር ከታወቀ በዘመኑ አማርኛ ትርጉሙ የሚካሄድ በትን ሁኔታ የዘመናችን ሊቃውንት ቢቀይሱና ንጉሠ ጳዊት ከቤተሌሎም ምንጭ ወሃ እንዲጠጣ መፈለጉን አስ

መልክቶ ብዙዎች የታወቁ የኢትዮጵያ ምንጮች እያሉ እንደልደታ ወሃ ማየ ሕይወትነት ያለው ነው የተባለው፤ እን ዲሁም በየዘመኑ የተሃሡ የነገሥታት ባለሟሎች እያሉ በቅጹ ማርያም ትር ጉም እንደ ጥቁር ከብቴ እንደቆጠ አስጥ ል ኃይሉ ያሉትና የመሳሰሉት መጠቀ ሳቸው ቢቀርና ያልተነበበ እንዳይተረ ጉም ቢደረግ በጠቅላላውም ይኸንንና ይኸንን የመሳሰለው ሁሉ ሚዛውን የሥልጣኔ ዕድገት እየተከተለ ቢሻሻል መልካም ነው ።

“ባለሀ እርጋ” የሚለው የአሳበ ግት ሮች ፍልስፍና የምርምር ሰዎች በሆኑት ሊቃውንት ዘንድ ቦታ ሊኖረው አይገ ባምና ።

ከአለቃ ዓምደ ጽዮን ተሰማ

ክርስቲያናዊ ጋብቻ

ዲያቆስ ባልጽ ተገኝ ወ/ት ገነት ደበበ ከቀርቦ በኋላ በመገቢረ ጳጳሳት ቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን በሮ ለዩ

ክርስቲያናዊ ጋብቻ ለሰው ልጅ የመ ጀመሪያው ፍጹም ደስታ ነው ። እግዚአብሔር አምላካችን ዓለምንና በውስጡ ያለውን ሁሉ ከፈጠረ በኋላ ከ ብሩ ብቻውን እንዲቆቀር ሰውን በመል ካችን እንደምላለክሽን እንፍጠር አለ። በመጀመሪያም አዳምን ፈጠረ ። አዳ ምም ብቻውን እንደሆነ አውቆ ሰው ብ ቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለ ምና ለአዳም ሴትን እንፍጠርለት ካለ በኋላ ከሌላ መፍጠር ሳይሳነው አንድን ታቸውን ለመግለጽ ከአዳም የጉን አጥ ንት አንዲቱን በግውጣት ሑዋንን ፈ ጠረለት ከዚያም ብዙ ተባዘ ምድርንም ምሉእት አለ ። እግዚአብሔር የፈጠ ረውን ሁሉ መልካም እንደሆነ አየ ። እን ደዚህም አድርጎ የፈጠረውን ጋብቻ ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ከሚሰ ሱም ጋር አንድ ይሆናል ሁሉም እ ንድ ሥጋ ይሆናሉ” ዘፍጥረት ማቴ 19:5-6 ። “ባለሀ እርጋ” የሚለው የአሳበ ግት ሮች ፍልስፍና የምርምር ሰዎች በሆኑት ሊቃውንት ዘንድ ቦታ ሊኖረው አይገ ባምና ።

ቸውም እግዚአብሔር አንድ ያደረገው ን ሰው ሊለይ አይችልምና ። ማር. 8 ፤ 10 ። እንዲሁም ማንም የልጅነት ሚስ ቱን ለይፍታ ትንቢተ ሚላከዘይገቡ፤ 28 ስለዚህ በእነዚህ ሁለት የመጀመ ሪያ ሰዎች ምክንያት ዓለም ዛሬ በሕዝ ብ ተመልታ ትታያለች ። ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም የመጀመሪያ ተአምሩን በ ሠርግ ቤት በፈጸመ ጊዜ የጋብቻን ታላ ቅንት እንደገለጸው አባቶች በብዙ መን ገድ ይተነትናሉ ። በዓለም የነበሩና ያለ ፉ ሊቃውንትም ስለጋብቻ ታላቅነትና ክብርነት ባላቸው የዕውቀት መጠን ያ ሁል ገልፀውታል ። ለምሳሌ፦ ጋብቻ የዓለም እናት ናት ። ከተሞችንና ቤተክርስቲያንን ትመላለ ች ለመንግሥተ ሰማያትም ዜጎችን ታዘ ጋጃለች ሲሉ አንድ ሊቅ ተናግረዋል ። ነቢይ ሰሎሞንም፦ ባለሙያና ኃይ ማናቱ የሆነች እርጋታ ያላት የባላን ንብረት ሕይወትና ደህንነት ጥበቃ በሰ

በእኔ ላይ የፈለጋችሁትን አድርጉ

ከጽ ሹ የገፈ

የነበረውን መጽሐፍ ቅዱሳቸውን ተሳ ለሙት ቀጥለውም የያዙትን መስቀል አማት በው ሕዝቡን ባረኩ የኪሳቸው ንም ሰዓት አውጥተው ካዩ በኋላ መል ሰው ከኪሳቸው ከተተት ወዲያው ወታ ደሮች በሩምታ ተኩሰው ገደሉዋቸው ይህ እንደሆነ አስገዳጭ ኩሎኔል ተመል ካቸን ሕዝብ አዉብሁት ብሎ አዘዘና ተጨበጠ። ግታ ከአስገዳጭ ኩሎኔል ጋር ተገና ኝተን ስንጫወት በዚህ ቂስ መገደል እኮ ሕዝቡ ተደስቷል አለኝ እንዴት ብለው አላየህም ሲያዉቡቱብ አለኝ እኔም ባታውቀው ነው እንጂ የሕዝቡ ባህል ዲናድድም ያዉቡቱብል አልኩት እን ሲት ቢለኝ እጅግ እያዉበዉብኩ አላ የሁት እሱም አሳየኝ ከዚህ በኋላ የሆነው ቢሆን እኔ ትልቅ ግብታወኝ አግኝቻለሁ ብሎ አቡነ ጲጥሮስ ሲገደሉ ይዘውት

የነበረውን መስቀልና መጽሐፍ ቅዱስ የኪስ ሰዓታቸውን ጭምር አሳየኝ መጽ ሐፍ ቅዱሱ መሐል ለመሐል በጥይት ተሰንጥቷል መስቀሉም ልክ በመሐከሉ ላይ ጥይት በሰቶት ወጥቶአል የኪስ ሰዓታቸውንም እንዳየሁት እንደዚሁ ጥይት በሰቶታል” ብለው ያዩትን መስ ክረዋል ። የአቡነ ጲጥሮስ አሟጧት ይህን የመ ስለ ነው እኚህ ታላቅ አባት በዕውቀትና በትምህርት ችሎታ የእግዚአብሔር ፀጋ የመንፈስ ቅዱስ ሃይል የተሰጣቸው ስለ ነበሩ ስለ እውነት ስለ ክርስቶስ ፍቅር ስለ ሰላም ስለ እኩልነት ስለ ፍትሕ በሕ ይወተ ሥጋ ሣለም ቢሆን ታላቅ ተጋ ድሎ ያደርጉ ነበር ። ይህን እያደረጉ ያለፉ አባቶች ሁሉ በቤተክርስቲያን ትውፈታዊ ታሪክ ወርቃዊ ስጦታ ተአ ምራቂ ይባላል ።

እርግጥም እውነተኛ ፍትሕ ነፃነት በጠፋበት በዚያን ዘመን አቡነ ጲጥሮስ ስለ እውነት ስለ ፍርድ ስለ ሰላም በፋሽ ስት ፈት መስከረው መሞታቸው እርግ ጥም ተአምር ነው ስለዚህ ሞታቸው ብዙ አርበኞችን ቀስቀስ ደማቸውም የነፃነት ን ፍሬ አፈራ ቅድስት ቤተ ክርስቲ ንም አቡነ ጲጥሮስ ያረፉበትን ሐምሌ ፳፪ ቀን በየዓመቱ በጸሎት ታስባቸዋ ላች ። ስለዚህ ሥራ የሰሩ ሰማዕታት ቦታ ረከ ማህደር የሚኖራቸው ቦታ ከሁሉ የላቀ በመሆኑ አቡነ ጲጥሮስ በሰማዕ ትነት ያረፉት ይህንን አርአያ በመከተል ነው ። እንዲህ ያሉትም መንፈሳውያን አባቶች ቢኖሩም ቢሞቱም ታሪካቸው ሕድ ያውሆና ከመኖሩ ለላለሰማቸውም አዲ ስ ስምዕራፍ ስለሚከፍትለት ትውልድ ሁሉ ሲያስባቸው ይኖራል ። ስለ ሀገርና ስለ ቤተ ክርስቲያን ውድ ሕይወታቸ ውን ሰጥተዋልና ። አለቃ ነቢያ ልዑል ዮሐንስ

ቶ ታንጾ ካስፈለገም በብረት ታስር ቢ ሰራ ከላይ የተጣለው ቤት ከነመሠረቱ ነፋስም ሆነ ጉርፍ አይገፋውም ። እንዲሁም ሁሉ ለጋብቻ ኃይልና ጽንዕት የሚሆነው ቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደሙ ነው ይኸንንም ቅድስት ቤተክርስቲያናችን በትምህርት ሁሉ አስፋፍታ በመገለጽ ለምዕመናን ታስተምራለች ።

ይኸን በግክብር ጋብቻቸውን የሚመሠርቱ ሁሉ በእካሄዳቸውና በአደጋ ራቸው የሚያሳልፉት ነር በረከት የመላበት መሆኑን እውነት ነው ።

በዚሁም መሠረት የቤተክርስቲያናችንን ሕግና ሥርዓት በመከተል ዲያቆን በላይ ተገኝና ወ/ት ገነት ደበበ ሚያዝያ ፳፱ ቀን ፲፱፻፸፱ ዓ.ም. በመንበረወባዎት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል ጋብቻቸውን ፈጽመዋል ። ሁለቱ ወጣቶች በካቴድራሉ ተገኝተው ጋብቻቸውን በፈጸሙበት ወቅት የቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ከተፈጸመ በኋላ የቀድሞ ዲያቆናት ግህበርና የግህበር ክርስቶስ መዘምራን ለሙሽርቹ ክብር ልዩ ልዩ መዝሙሮችን በግቅረብ ደስታቸውን ገልጸው ላቸዋል ።

በዚህ አጋጣሚም ሁለቱን ሙሽርቶች ለማስተዋወቅ ቢያስፈልግ ዲያቆን በላይ ተገኝ አስቀድመው በቅድስት ሥላሴ ካቴድራል በዲቁና በግገልገል ላይ እያሉ ዘመናዊ ትምህርታቸውንም በመከታተል

ላ ከፈጸሙ በኋላ ይኸው ቅን መንፈሳዊ ለገልግሎታቸውና ትጋታቸው ታይቶ በካቴድራሉ ለግካኝነት ለከፍተኛ ትምህርት ወደሮግንያ ተልከው ለአምስት ዓመታት ያህል የቲምሎጂ ትምህርታቸውን ፈጽመው ተመልሰዋል ።

አሁንም ቤተ ክርስቲያንን በግገልገል ላይ የሚገኙ ቅንና ትሁት መንፈሳዊ ወጣትናቸው ዲያቆን በላይ ተገኝ በዲቁና ለገልግሎት ላይ እያሉ “ግህበር ሥላሴ” በመባል ይታወቅ በነበረ የመንፈሳውያን ወጣቶች ግህበር በልዩ ልዩ ሥራዎች ለብዙ ጊዜ ያገለገሉ ከመሆናቸው ለላ በተለያዩ መንፈሳውያን ግህበራትም እየተዘዋወሩ በማስተማር መንፈሳዊ ድርሻቸውን አበርክተዋል ። ይህም ለቅንነታቸውና ለመንፈሳዊ ለገልግሎታቸው ዳሚ ምስክር ነው ። አሁንም ይህን መንፈሳዊ ሕይወት ባሉበት ዓለም ውስጥ ሆነው ለመተርጎም እራሳቸውን በመግዛትና በመጠበቅ ከቆዩ በኋላ ጋብቻቸውን ከወ/ት ገነት ደበበ ጋር በተከለልና በቀርባን ለመፈጸም በቅተዋል ። አበው ሲናገሩ “ባልና ሚስት ከአንድ ባህር ይቀዳሉ” እንዲሉ ወ/ት ገነት ባላት መንፈሳዊ ሕይወትና ቅንነት ከእርሳቸው ተለይታ የማትታይ በመሆንም ለዚህ የተቀደሰ ጋብቻብቱሆና መቅረቧ /መገኘቷ/ ይህን ዓላማ ለሚከተሉ ሁሉ መልካም አርአያነት ነው ። ሁለቱ ወጣቶች ባላቸው መንፈሳዊ ሕይወት በመስግግት የፈጸሙት ይህ ቅ

ዱስ ጋብቻ ፍሬው መልካም መሆኑን አያጠራጥርም ። የመሠረቱት አዲሱ የሕይወት ምዕራፍ በቅዱስ ጋብቻ የከበረ መሆኑ ሥጋው ደሙን ሲቀበሉ ተፈጽሟልና ነው ።

ከላይ እንደተገለጸው ዲያቆን በላይ ተገኝ በካቴድራሉ ለገልጋይ በነበሩበት ጊዜና አሁንም ስላላቸው መንፈሳዊነትና ቅንነት መታሰቢያ እንዲሆን የቀድሞ ዲያቆናት ግህበር ባዘጋጀው ፕሮግራም መሠረት የቤተ ክርስቲያን ሥነ ሥርዓት ከተፈጸመ በኋላ በቅድስት ሥላሴ ካቴድራል ት/ቤት ቅጽገቢ ለሙሽርቹ ለአጃቢዎቻቸው የብስኩትና የፍራፍሬ እንዲሁም የሰለሰሳ መጠግብግብ በማድረግ ሽኝተዋቸዋል ። ከዚያም በኋላ ሙሽራውና ሙሽራይቱ በመጠበቅ አኳኋን ታጅቦው ወደቀት ዝግጅታቸው አምርተዋል ።

እኛም ሙሽርቹ የመሠረቱት አዲሱ የሕይወት ምዕራፍ በዘመናቸው ሁሉ መልካም እንዲሆንላቸው የልጆቻቸውንም በጉ ነገር ለማየት እንዲያበቃቸው እንመኝላቸዋለን ።

ወ/ት ገነት ደበበ

አይዘአችሁ አትፍሩ

ከጽ ፩ የገረ

ልቁ ችግር ከልብ የመነጨውን እምነት ያዙ ለግዚአብሔርን አለመከተልን ካለግመን ፍርሃትና ጭንቀት የሚያስከትል መሆኑ ከላይ ተገልጿል ።

ቢሆንም በሰው ልጅ የነበረው ሞት አስጨናቂነት ጌታችንን እያሰሰ ክርስቶስ በተቀበለው ጸዋት መከራና ባደረገው መስዋዕት ተወግዶልናል ለምሳሌ ሐዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ (እፈቱስ እ

ፍልስ ወለትፈለጥ እም ዝንቱ ዓለም) ከክርስቶስ ጋር እናር ዘንድ ከዚህ ዓለም መለዩትን እናፍቃለሁ ያለው ቃል በእውነተኛነት ክርስቲያኖች ዘንድ ሞተ ሥጋ የማያስፈራ መሆኑን ያመለክታል ለሌላም በኩል ሐዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ስለዚህ ሲናገር ባንተ ያለውን ግብዝነት የሌለበትን እምነት ሆነ አስባለሁ ይህም እምነት ቀድሞ በአያትህ በሉይ

ድ በእናትህም በእውንቁ ነበረባቸው ባንተም ደግሞ እንዳለ ተረድቻለሁ ሲል የእምነቱን መሠረት ዓላማ ከገለጸ በኋላ ወደ ግስተማር በሚሰግራበት ጊዜ ፍርሃት እንዳያደርግህ ሲያበረታታው እሳት እንደሚያቀጣጥል ሰው እጅዎቹን በመጫኔ ባንተ ያለውን የእግዚአብሔርን ስጦታ እንድታነሣላህ አሳስብሃለሁ ፤ እግዚአብሔር የኃይልና የፍቅር ራስንም የመግዛት መንፈስ እንጂ የፍርሃትን መንፈስ አልሰጠንምና ብሏል ። ፪ኛ ጢጥ. ፩፣፮

ከንፈርግብ ግርቆስ

ኢ.ክ.ተ.ሐ.ዳ

ማሳሰቢያ ለምእመናን በሙሉ

የኢትዮጵያን ጳጳሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ታሪክ ፣ ጸዋት ዜማዎችንና ቅዳሴዎችን ፣ መንፈሳዊ ዘመናዊ መዝሙሮችን ፣ ትምህርቶችንና የልማት እንቅስቃሴዎችን ሁሉ እየተከታተለ በቱፕ እየቀረጸ ለቤተ ክርስቲያን ቋሚ ቅርስ ያስቀምጣል ። ይህንን ለማፈልገጥ ግለ ሰቦችም ሆኑ ድርጅቶች የካሴት ክር ላቀረቡ ያገልግሉት ቀለት ብር ብቻ በማስከፈል ይሰጣል ።

ለዚህ ጥያቄ ቢኖርዎ ከድርጅቱ በመምጣት ወይም ስልክ በመደወል ለመረዳት ይቻላል ።

የኢትዮጵያ ጳጳሳዊት ሐዋርያዊ ድርጅት የካሴት ሐዋርያ ለገልግሎት

ስልክ ቁጥ. 116616
የመል. ግ. ቁጥ. 3137
አዲስ አበባ